MODRANSKÉ zvesti
Vydáva Kultúrne centrum Modra
Ročník XXIX Číslo 10 Október 2021

Z jesennej Modry

Presne takto pred rokom sme sa na stránkach Modranských zvestí v úvodníku evanjelického farára Jána Oslíka prihovárali vám – Modranom s povzbudením do ďalších dní, keďže od minulej jari životy ľudí na celom svete ovláda pandémia. Covid-19 sa postupne stal súčasťou nášho každodenného prežívania. Prešiel celý rok a mnohé sa zmenilo. Opäť sa stretávame s rodinami a priateľmi, z domu sme sa zasa presunuli na pracoviská. Modra ožila, život sa vrátil do ulíc, na námestie, do škôl i na umelecké pódiá.

Lockdown krajiny nahradila možnosť očkovania, je možné cestovanie za podmienky dodržiavania stanovených pravidiel. Postupne sme opäť dostali možnosť navštevovať obľúbené reštaurácie a podporovať miestne prevádzky, aby mali z čoho vôbec žiť. Malý podnikateľ je plne závislý od dopytu nás – zákazníkov. Pandémia si vyžiadala i tak svoju daň, niekoľké prevádzky sa s nami museli rozlúčiť. Iní sa podnes spamätávajú z následkov lockdowdov. Ako sa vraví „na frak" poriadne dostala aj kultúra a umelci. Nemožnosť účinkovania pred publikom a zažívania priamej spätnej väzby s divákom umeleckú obec zasiahla negatívne. Leto však opäť zamiešalo karty a vládne obmedzenia sa začali postupne uvoľňovať. Pandemická situácia sa výrazne zlepšovala. Znova sme dostali možnosť slobodného pohybu a zmysluplného prežívania života. Vybehli sme si užívať oddych na dovolenky, letné prázdniny bežali akosi v normálnom režime. A čoskoro sme sa prehupli do začiatku jesene.

Školy opäť otvorili brány pre svojich žiakov a študentov. Oslávili sme prácu vinohradníkov na menšom, komornejšom VínoHraní. Keramikári popredali produkty svojej tvorby na hrnčiarskom trhu počas Slávnosti hliny. Po celoročnej práci zamierili naši vinári na oberačky do vinohradov a všade začal voňať mladý burčiak. Na modranskom námestí pod Štúrovým súsoším sa načala nová tradícia sobotného trhu. V ponuke bývajú produkty miestnych producentov, ako víno, keramika, sezónne ovocie so zeleninou a mnoho iného.

Október poznáme aj ako mesiac úcty k starším. Predsa len asi netreba mať stanovený daný čas či dátum na to, aby človek vedel, že úcta k tomu druhému je samozrejmosťou. A na veku nezáleží. Ulice sa postupne farbia do hneda a zlatooranžova a prelom októbra s novembrom nám prináša okrem kratších dní i pripomienku na tých, ktorým už nebolo dopriate byť medzi nami. Skloníme hlavy nad miestami ich posledného odpočinku, zapálime sviečku, stíchneme a spomíname. Myslime spoločne na všetkých známych i neznámych. Spomínajme s úctou a vďakou za to, čo tu pre nás zanechali. A modranský cintorín má svoje čaro nielen v čase jesennom. Je miestom večného odpočinku našich najmilších i miestom, kde sú pochované mnohé známe osobnosti spoločenského života, s mnohými príbehmi. V minulom roku boli cintoríny pre zákaz vychádzania prázdnejšie než zvyčajne. Tento rok ich pravdepodobne budeme môcť navštevovať, hoci sledovanie aktuálnej epidemiologickej situácie je i dnes na mieste.

Jana KUCHTOVÁ, redaktorka

FOTO: JÁN KUCHTA

Covid-19: novembrové testovanie v Modre

Súkromný poskytovateľ zdravotnej služby spoločnosť RMHC 1, s.r.o. prevádzkuje aj počas mesiaca november mobilné odberové miesto v Modre. Nachádza sa na parkovisku pred Športovou halou na Komenského 1/A. Odberový tím má prevádzkový čas od pondelka do soboty (vrátane) od 10.00 – 14.00 a 14.30 – 18.30 hod. Posledný odber sa vykonáva vždy 15 minút pred prestávkou a 15 minút pred koncom prevádzových hodín.

Otestovať sa môžete antigenovým testom (nos, nosohltan, sliny) za 10 eur. Na testovanie je možné využiť tiež rezervačný systém s objednávkou na konkrétny termín cez https://royalmedic.rychlejsie.sk/#/register. Výsledok testovania bude oznámený do hodiny SMS správou a e-mailom, prípadne v papierovej podobe vystavený priamo na mieste.

Kontakt na centrálu spoločnosti: 0948 260 535. **(red)**

ZDROJ: RMHC 1, S.R.O.

Nárast cien energií zasiahne aj výrobu tepla v Modre

Dni sa krátia a o slovo sa prihlásilo chladné jesenné počasie. V rodinných domoch sa o teplo staráme sami, v bytových domoch máme na túto činnosť zazmluvnených správcov. Mestská obchodná spoločnosť Služby Modra (bývalý bytový podnik, neskôr Teplo Modra) začali v tomto roku vykurovaciu sezónu už 5. októbra 2021. Prispelo k tomu výrazné ochladenie. Podľa predpovedí meteorológov bude tohtoročná zima tuhšia než boli tie predošlé. V budúcich obdobiach sa predpokladá výrazné zvýšenie cien, pre ktoré si budeme musieť siahnuť hlbšie do peňaženiek.

„Tak ako v uplynulých piatich rokoch, aj v roku 2021 máme schválenú stabilnú cenu tepla pre domácnosti napojené na centrálne vykurovanie, ktorá predstavuje približne 0,07 eur/kWh, samozrejme v závislosti od skutočných nákladov na výrobu za celý rok. Pre priemernú domácnosť to bude znamenať asi 350 eur za rok pri spotrebe 5000 kWh bez DPH“, vysvetľuje Jakub Liška, konateľ spoločnosti Služby Modra, s.r.o a dodáva: *„Na priaznivú cenu tepla v roku 2021 má tak ako po minulé roky vplyv aj nízka cena plynu, ktorú sme zazmluvnili v roku 2020, ako aj modernizácia zariadení a znižovanie nákladov na výrobu tepla“.*

V posledných mesiacoch však trh s teplom ovplyvňuje celosvetový nárast ceny plynu. Ten ovplyvňuje a ešte v blízkej budúcnosti bude ovplyvňovať aj teplárenské spoločnosti na Slovensku. Nárast bude vysoký a neporovnateľný v aktuálnym rokom 2021. Výnimkou nebude ani Modra. *„Tento stav by sa dal nazvať bezprecedentným. Nárast ceny plynu ako komodity pre rok 2022 bude veľmi vysoký. Predstavovať bude až 160 % navýšenie oproti roku 2021. Tento fakt zvýši naše priame, tzv. variabilné náklady na výrobu tepla o približne viac ako 50 %, čo predstavuje obrovské medziročné zvýšenie nákladov a tým sa aj negatívne ovplyvní celková cena tepla. Tá sa však skladá okrem priamych nákladov na výrobu tepla ako plyn a elektrina aj z fixných nákladov (mzdy, opravy, modernizácie a iné)“*, hovorí Jakub Liška.

I keď sa situácia javí nie práve ľahkou, modranský dodávateľ tepla do 44. bytoviek, 4. škôl a škôlok v meste bezodkladne pristúpil k možným čiastočným riešeniam. *„Nakoľko zo strany Ministerstva hospodárstva SR či regulačného úradu ÚRSO nemáme aktuálne žiadne konkrétne návrhy kompenzácií nárastu cien energií, rozhodli sme sa situáciu u nás riešiť. Po rokovaní s vedením mesta chceme znížiť plánované fixné náklady na rok 2022 na minimum, aby sme zmiernili nárast ceny tepla pre našich odberateľov, ktorými sú najmä domácnosti. Nárast ceny pre rok 2022 spôsobený vyššie uvedenými skutočnosťami by bez kompenzácií mesta a mestskej spoločnosti Služby Modra predstavoval približne 35%. Kompenzáciami vo fixných nákladoch znížime nárast ceny na úroveň približne 15 % oproti roku 2020 – v závislosti od skutočnej spotreby. Musíme však poznamenať, že takáto kompenzácia nie je dlhodobo udržateľná, pretože odčerpá všetky prostriedky na plánované opravy a investície do technológie a rozvodov tepla. “*

Aktuálna vykurovacia sezóna 2021–2022 začala a výroba tepla počas celej zimy nie je ohrozená. Keďže sa však nevyhneme nárastu ceny tepla, šetrime ním všetci, používaním termostatických hlavíc, správnym vetraním a nepretápaním. **(red)**

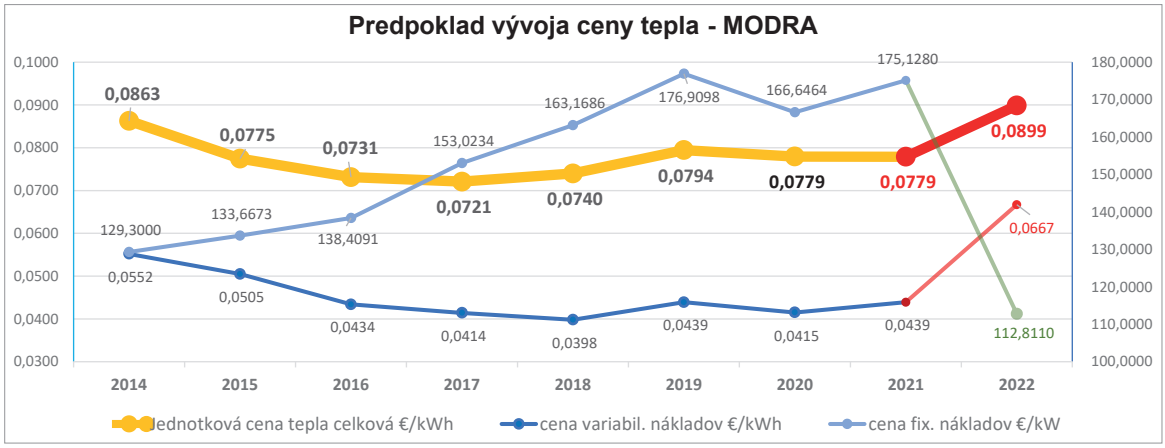

ZDROJ: JAKUB LIŠKA

Príhovor primátora

Našim seniorom

Milí seniori, milé dámy a vážení páni. Opäť je tu október, vo viniciach dozrelo hrozno a v pivniciach sa začal rozprávať každoročný príbeh vína. Aj tento modranský kolobeh mi pripomenul, že sa približil čas, kedy sme sa zvykli stretať pri príležitosti vášho sviatku. Žiaľ, tak ako v minulom roku, nie je pre vás bezpečné stretnúť sa v takom širokom kruhu, kde by som vám stisol ruku, podal kvet a vypočul vás osobne.

Pandémia si vybrala svoju daň. Nielenže nám zamedzila stretnutia, ale najmä ukázala ľudskú krehkosť. Hoci sa nám dnes pomyselne lepšie dýcha je dôležité, aby ste boli aj naďalej ostražití a nepodceňovali vlastnú ochranu. Pandémia nám ukazuje kde sú naše hranice, musíme sa s ňou naučiť žiť. Napriek obmedzeniam je rozhodujúce, aby ste sa neuzavreli a to najmä tí z vás, ktorí ste stratili v uplynulom čase svojich blízkych. Je dôležité nezostať opustený. Ľudia, priatelia, rodina i my v meste sme tu pre vás. Máte možnosť stretnúť sa v užšom kruhu či navštíviť mestskú knižnicu, kde vám pracovníčky ochotne poradia a vyberú knihu podľa vašej chuti a vkusu. Zájsť si do kina alebo na niektorý z kurzov, ktoré organizujú komunitná organizácia Lýceum a Slovenská ľudová majolika. Príležitosťou pre vás sú i vychádzky do jesenne sfarbeného chotára s Modranským turistickým spolkom alebo dobrodružné výpravy po okolí s Martinou Kľúčikovou. Ak kvôli zdravotnému stavu nemôžete vyjsť do prírody, môžete si posedieť v našich kaviarňach a reštauráciách pri zákusku, káve alebo pohári vína. Možností a príležitostí je určite viacero. Mne i mojim kolegom záleží na tom, aby ste boli spokojní a užívali si život i v tomto náročnejšom období.

Milé dámy a páni, milí seniori. Vám, ktorí sa dožívate v tomto roku okrúhlych jubileí, želám najmä zdravie a spokojnosť. Nech vás obchádzajú choroby, problémy či rôzne neduhy. Nájdite šťastie v kruhu svojich blízkych. Ak je medzi vami niekto, kto potrebuje akúkoľvek pomoc, nebojte sa o ňu požiadať. Na mestskom úrade je vám k dispozícii kolegyňa Monika Bartošová na telefónnom čísle 033/ 6908 314.

Ešte raz vám prajem, drahí priatelia, v mene svojom i v mene mesta Modry, veľa optimizmu do ďalších dní a už dnes sa teším sa naše osobné stretnutie. Zachovávajte si veselú myseľ a dobré zdravie!

Juraj PETRAKOVIČ,
primátor

Nech naši starkí prežívajú príjemné chvíle

Jesenné obdobie nemusí byť zákonite spájané s nedostatkom životného optimizmu či pochmúrnou náladou. Možno z neho naopak vyťažiť to dobré a potešiť sa každej chvíli. Život seniora nie je ľahký. Veď čo už je jednoduché na tom, ak človeka trápia zdravotné neduhy, ak pociťuje odlúčenie od rodiny alebo ak mu chýbajú základné drobnosti pre uspokojenie a šťastie...

O seniorov – poberateľov sociálnej služby sa v Mestskom centre sociálnych služieb nepretržite 24 hodín stará odborný personál. Podajú človeku pomocnú ruku v každej situácii. Posledné obdobie roka a pol sa aj najstarší občania mesta dostali do nemilých situácií, spojených s ochorením Covid-19. V minulom roku sa zatvorili brány centra pre blízkych. Starkí sa museli naučiť žiť bez návštev. Toto najťažšie obdobie našťastie prešlo. I keď bol znova, na základe aktuálnych opatrení, upravený ich osobný kontakt s verejnosťou, návštevy sú za prísnych hygienických podmienok naďalej možné.

Pre starkých je veľmi dôležité byť užitočným a nápomocným. Preto sa za pomoci opatrovateliek zapájajú do tvorivých aktivít ako sú slovné kvízy, ručné práce, výroba dekorácií. S radosťou sa starajú o minizáhradky v areáloch ZOS. Ďalej sa podieľajú na príprave stravy, či radi prispejú svojim dielom pri pečení. Naposledy si precvičili svoje dlane a lúpali vlašské orechy. Seniori, ktorí vládzu a majú chuť, navštevujú v rámci pravidelných vychádzok známe aj neznáme miesta. Prospešná je aj spolupráca s miestnymi školami. Deti z materských a základných škôl, či stredoškoláci sú priateľmi a spoločníkmi seniorov. Predsa len spojenie životnej skúsenosti s detskou ochotou učiť sa, je neoceniteľné. A naopak, mladší dodajú starším povzbudenie do ďalších dní, napríklad cez známe pesničky a básničky. Samozrejme nechýba aj duchovná podpora, ktorú pravidelne poskytujú naši miestni farári.

„Dobrá nálada našich seniorov je pre nás najlepším znamením, že sa majú dobre a sú spokojní. Napriek neľahkej dobe, ktorú všetci prežívame, si dokázali nájsť vo svojich životoch cieľ, ktorého sa držia. My im radi pomáhame v prežívaní ich dní u nás a to akoukoľvek formou. Radi s nimi oslavujeme narodeniny a meniny. Potešíme ich a poprajeme najmä veľa životného elánu a zdravia. Posledné obdobia nás všetkých naučili a ešte učia, že zdravie máme skutočne iba jedno a musíme si ho chrániť presne ako „oko v hlave“. Pri príležitosti Úcty k starším si so starkými sadneme k spoločnému stolu, pochutíme na spoločne pripravených zákuskoch a kávičke. Toto stretnutie bude už tradične v komornom duchu. A čo nás čaká najbližšie? Nuž jednoznačne je to očkovanie proti chrípke a tiež sa chystáme na 3. dávku vakcíny proti tej „hnusobe“ ako zvyknú starkí vravieť Covidu-19. Napriek obmedzeniam sa snažíme seniorom vytvárať podporné prostredie, aj keď to nie je vždy jednoduché“, vysvetlila riaditeľka MsCSS Modra Janka Machalová.

(jk)

ZDROJ: ARCHÍV MSCSS

Z októbrového zasadnutia MsZ

Poslanci mestského zastupiteľstva znova zasadali po letnej prestávke. Stretnutie sa uskutočnilo v Malej sále Kultúrneho domu Ľ. Štúra v Modre vo štvrtok 14. októbra. V poradí 20. zasadnutia sa zúčastnili 11 poslanci z 13.

Po otvorení rokovania primátorom Jurajom Petrakovičom, voľbe návrhovej komisie, určení overovateľov zápisnice a kontrole plnenia uznesení z predchádzajúceho zasadnutia predniesla hlavná kontrolórka Správu č. 6 z kontroly hospodárenia v obchodnej spoločnosti Služby Modra, s.r.o za rok 2020. Nasledovali rozbory hospodárenia všetkých materských a základných škôl v pôsobnosti mesta, ako aj hospodárenie KC Modra a Mestského centra sociálnych služieb.

Poslanci schválili prerozdelenie dotácií. V oblasti školstva pre OZ Našim deťom Modra sumu 800 eur na projekt Usilovné včeličky modranskej školičky – podpora informatického myslenia, pre Združenie rodičov a priateľov školy pri ZŠ Vajanského 400 eur na Ekoučebňu a pre OZ Modrá Hviezdička 190 eur na Z rozprávky do rozprávky. V oblasti kultúry schválili zmenu využitia finančných prostriedkov z rozpočtu mesta na dotácie v oblasti kultúry na rok 2021 pre Modranskú muzeálnu spoločnosť sumu 1000 eur na nový účel a tým je dotlač 2. vydania publikácie Prechádzky po modranskom cintoríne. Pôvodným účelom bolo vydanie 3. vydania uvedenej publikácie.

V rámci pripravovanej výzvy zameranej na Podporu udržateľnosti a odolnosti kultúrnych inštitúcií v súvislosti s pandémiou Covid-19, kód výzvy IROP-PO7-SC77-2021-75 sa mesto Modra uchádza o získanie nenávratného finančného príspevku (NFP) na zlepšenie materiálno – technologického vybavenia Kultúrneho domu Ľ. Štúra v Modre. Ide o zvýšenie kvality poskytovaných služieb v kultúrnej inštitúcii, kde bude žiadaný NFP na akustické opatrenia vo veľkej sále a ďalej zlepšenie úrovne hygienických štandardov kultúrnej inštitúcie, kde bude žiadaný NFP na projekt vybudovania vzduchotechniky v KD. Ako sa uvádza v dôvodovej správe – investíciami do materiálno-technologického vybavenia vzduchotechniky a akustiky mesto Modra zabezpečí udržateľnosť, odolnosť a lepšie využitie kultúrneho domu. Poslanci na rokovaní schválili podanie žiadosti a spolufinancovanie projektu sumou 10 000 eur, čo tvorí 5% z predpokladaných celkových oprávnených výdavkov projektu a zároveň financovanie prípadných neoprávnených výdavkov z vlastného rozpočtu. Predpokladaná žiadaná výška nenávratného finančného príspevku je 200 000 eur.

V závere rokovania delegovalo nových zástupcov za zriaďovateľa do rady škôl. RŠ pri Základnej škole Vajanského 93: PhDr. Viera Jančovičová, Mgr. Michaela Galovičová, Ing. Ján Jašek, Ing. Ján Zigo. RŠ pri Základnej škole Ľudovíta Štúra budú zastupovať Ing. Božena Uherčíková, Miroslav Ochaba, Peter Macháček, Ing. Ján Bača a do RŠ pri Základnej umeleckej škole boli schválení Mgr. Eva Horváthová, Ing. Marián Gavorník, Ing. Ján Jašek a JUDr. Ján Juran.

Plné znenia uznesení a zápisnica z rokovania je zverejnená na stránke www.modra.sk. **(red)**

Červené nádoby na drobný elektroodpad a batérie

Na štyroch miestach v meste nájdete nové červenobiele kontajnery na elektrodpad. Na Komenského neďaleko križovatky s Vajanského ulicou, na Dukelskej ulici pri OC Kocka, pri Kine Mier a na Kráľovej vedľa CBA. Do nádob vhadzujte všetok drobný elektroodpad s maximálnymi rozmermi 51x36x40 cm. Napr. kalkulačky, rádia, prehrávače, slúchadlá, fotoaparáty, videokamery, elektrické hudobné nástroje. Patria sem aj mobilné telefóny, IT zariadenia, batérie, kuchynské spotrebiče, elektronické hračky, hobby náradie. Naopak, do stacionárnych kontajnerov nepatria: televízory, monitory, žiarivky a úsporné žiarivky, komunálny odpad, zdravotnícky materiál, ani bio odpad. Prosíme nevhadzujte do kontajnerov elektroodpad prekračujúci rozmery vhadzovacieho otvoru, ani žiaden nebezpečný odpad, autobatérie, farby, plasty, oleje. **(red, msú)**

FOTO: WEB

Vykurovacia sezóna

Vykurovacie obdobie patrí medzi rizikové obdobia, kedy dochádza k zvýšenému počtu požiarov najmä v rodinných domoch, ale aj v bytoch.

Nesprávna obsluha vykurovacieho telesa, prítomnosť horľavých látok v jeho blízkosti, používanie plynných a kvapalných látok a zapaľovačov, nesprávne umiestnenie, inštalácia a údržba vykurovacieho telesa, nesprávna inštalácia dymovodu a nevhodná konštrukcia komína patria k najčastejším príčinám vzniku požiarov od vykurovacích telies. Technické podmienky a požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní vymedzuje všeobecne záväzný právny predpis – Vyhláška MV SR č. 401/2007 Z. z. Stanovuje lehoty na čistenie a kontrolu komínov nasledovne:

• komíny pre spotrebiče na tuhé a kvapalné palivá do 50 kW 1 x za 4 mesiace,
• komíny s vložkou pre spotrebiče na plynné palivá do 50 kW 1 x za 12 mesiacov,
• komíny bez vložky pre spotrebiče na plynné palivá do 50 kW 1 x za 6 mesiacov,
• komíny pre spotrebiče na tuhé a kvapalné palivá nad 50 kW 1 x za 2 mesiace,
• komíny pre spotrebiče na plynné palivá nad 50 kW 1 x za 6 mesiacov.

Pred vykurovacou sezónou je dôležité vyčistiť vykurovací spotrebič, nastaviť ho na správny režim prevádzky. Požiar vzniknutý vznietením sadzí v komíne nikdy nehaste vodou, neprekurujte vykurovacie telesá, nesušte a neskladujte v ich blízkosti horľavé materiály. Vykurovacie telesá sa musia umiestňovať na nehorľavé podložky, popol z vykurovacích telies treba vysýpať do nehorľavých a uzatvárateľných nádob. Inštaláciu vykurovacích telies, kontrolu celkového technického stavu a čistenie komínov doporučujeme zveriť odborníkom.

(red, zdroj: OR HaZZ v Pezinku)

Z dokončených investičných akcií

Mesto Modra realizuje počas roka viacero investičných akcií s cieľom celkovo zlepšiť život v meste pre obyvateľov, ale i prichádzajúcich turistov. Medzi aktuálne dokončené patrí aj ďalšia fáza úpravy areálu pri vodnej nádrži Zochova chata a obnova zastávok autobusov na Piesku a v Harmónii.

Novinky v areáli vodnej nádrže Modra–Piesok

Pri vodnej nádrži na Zochovej chate pribudlo niekoľko prvkov drobnej architektúry *(foto 1–5)*, ktoré navrhla architektka Lucia Marušicová. Upravili sme centrálny priestor so sprchou a pitnou fontánkou. Plochu bolo potrebné oddrenážovať a vydláždiť kameňom, aby sa netvorili kaluže a blato. Upravili sme chodník, osadili drevenú konštrukciu info panela a dobudovali zábradlie okolo vývariska so stojanmi na bicykle. Fanúšikovia plážového volejbalu sa môžu v lete tešiť na pieskové ihrisko, ktoré sme ohradili dubovými podvalmi. Práce boli z väčšej časti financované vďaka podpore darcovského programu Philip Morris International v Nadácii Pontis v objeme 37 000 eur.

Nové prístrešky na autobusových zastávkach

Mesto obnovuje prístrešky autobusových zastávok v rekreačných oblastiach v duchu pôvodnej architektúry. Starý drevený prístrešok na parkovisku na Zochovej chate už naplnil svoj čas životnosti a bolo potrebné vybudovať nový prístrešok *(foto 6)*. Práce na výstavbe nového prístrešku boli ukončené. Náklady vo výške 35 334 € boli prevažne hradené z darcovského programu Philip Morris International v Nadácii Pontis vo výške 25 000 eur a z rozpočtu mesta. V júni bola obnovená drevená konštrukcia prístrešku na zastávke v Harmónii smerom na Zochovu chatu. Práce realizoval Eduard Ružička z Modry. Prístrešok v podobnom architektonickom stvárnení na opačnej strane cesty sa pripravuje na výstavbu spolu s chodníkom pre peších. Aktuálne sú spracované projektová dokumentácie pre chodník aj prístrešok. Realizácia prístrešku bude prebiehať v spolupráci s Hotelom pod lipou, mesto bude financovať výstavbu chodníka a Hotel pod lipou prístrešok. Túto realizáciu pripravuje mesto na r. 2022.

(red, msú)

FOTO: LUCIA MANDINCOVÁ, 6X

Ochraňujme seniorov

Policajti každoročne vyzývajú starších občanov a ich rodiny k zvýšenej opatrnosti, nakoľko sa z času na čas vyskytujú aj v Bratislavskom kraji prípady podvodníkov, ktorí vylákali od seniorov nemalé peniaze.

Páchatelia využívajú dôverčivosť seniorov a ľahko sa vydávajú napríklad v telefonickom hovore za ich príbuzných. Polícia preto apeluje na našich seniorov, aby nedôverovali emotívnym príbehom neznámych ľudí a nedávali im svoje peniaze aj keby sa im predstavili ako policajti.

Informujte a upozornite doma svojich rodičov a starých rodičov a ponúknite im nasledovné rady polície:

• v žiadnom prípade nevpúšťajte k sebe domov osoby, ktoré nepoznáte;

• nechoďte s neznámou osobou nikam aj keby vám ponúkala odvoz domov;

• preplatky (elektrina, plyn...) sa osobne v mieste bydliska nevyplácajú;

• neposkytujte nikomu finančnú hotovosť na požiadanie, najskôr sa skontaktujte a poraďte so svojimi blízkymi.

Pozor! Podvodník, ktorému ide o peniaze inej osoby sa môže vydávať za pracovníka: poisťovne, elektrární, plynární, často za rodinného príslušníka (vnuk, syn, synovec) alebo nového suseda. V prípade akéhokoľvek podozrenia ihneď telefonicky kontaktujte políciu na bezplatnom telefónnom čísle 158. **(red)**

ILUSTRAČNÉ FOTO: WEB

V regióne Malokarpatska začala výstavba novej cesty, obíde Groby

Zlepšenie dopravnej situácie, časová úspora pre vodičov, ale najmä odbremenenie obcí Chorvátsky Grob a Slovenský Grob od tranzitnej dopravy. To všetko prinesie vybudovanie cestného obchvatu obcí v regióne Malokarpatska. Bratislavský samosprávny kraj už odštartoval jeho výstavbu.

„Bratislavský kraj je dopravný uzol, ktorý v súčasnosti čelí nesmiernemu náporu. Dopravné kolóny a tranzitná doprava obyvateľom znepríjemňujú život, pričom viac ako dve tretiny dopravy tvoria autá. Najväčšou intenzitou dopravy v intraviláne trpia mestá a obce v regióne Malokarpatska, predovšetkým v úseku Chorvátsky Grob, Pezinok a Modra. Preto sme sa rozhodli budovať cestný obchvat práve tu,“ vyhlásil Juraj Droba, predseda BSK. Zhotoviteľom cestného obchvatu je Doprastav, a. s., ktorý predložil ponuku s celkovou cenou za dielo vo výške 3 939 194,69 eura s DPH. Ide o firmu, ktorá je regióne dlhodobo aktívna a predmetná stavba zapadá do sféry jej záujmu, najmä vzhľadom na odborné zameranie spoločnosti, znalosť regiónu a blízkosť výrobných kapacít a ich zázemia v areáli v Senci. Význam pre región zdôraznil Vladimír Kríž, riaditeľ Závodu Bratislava z Doprastavu: *„Dĺžka celého úseku je síce len 1,7 km, no význam pre obyvateľov dotknutých obcí a celého regiónu vzhľadom na jeho priame napojenie na diaľnicu D1 je obrovský. Doprastav má dlhoročné skúsenosti s takýmto druhom stavieb, pričom z tohto pohľadu sa nejedná o technicky extrémne náročnú stavbu a urobíme všetko pre to, aby sa obyvatelia okolitých obcí dostali priamo na diaľnicu čo najskôr. Chceme pritom nadviazať na snahu investora, ktorý prípravu stavby zvládol na slovenské pomery pomerne rýchlo a veríme, že sa i v procese realizácie vyhneme akýmkoľvek nepredvídateľným problémom.“*

Obchvat Pezinka a Modry je podľa predstaviteľov bratislavského kraja i viacerých samospráv v malokarpatskom regióne najlepším dopravným riešením.

V druhej etape sa počíta s napojením na Grinavu a v poslednej, tretej aj s úsekom až po Dubovú. Jeho výstavba predstavuje na Slovensku unikát, nakoľko pôjde o prvý obchvat na ceste druhej triedy, ktorý realizuje samosprávny kraj. Kraj dlhodobo poukazuje na nutnosť výstavby obchvatov okresných miest a obcí s najväčšou intenzitou dopravy, porovnateľnou s intenzitou na vyťažených diaľničných úsekoch a to 23–tisíc áut denne. Na neúnosnú situáciu upozorňujú aj samosprávy. Jednou z nich je Modra, kde cez historické centrum prechádza cesta II/502, pričom priemerná intenzita dopravy v najkritickejšom mieste dosahovala už v roku 2015 číslo 11.000 áut denne.

(red, zdroj: bsk)

FOTO: BSK, 2X

Župný štvrtok v Modre

Predseda Bratislavského samosprávneho kraja Juraj Droba pokračuje v tradícii tzv. „župných štvrtkov“. Spoločne so zástupcami odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov BSK navštívil 7. októbra v rámci svojho výjazdu Modru i okolité obce. S primátorom a starostami prebrali spoločné projekty, ktoré majú ambíciu urobiť oblasť Malokarpatska príjemnejším miestom pre život.

„Ďalší výjazd do regiónu, tentokrát Modra a okolie. Priamo na mieste som videl projekty týkajúce sa dopravy – plán vybudovania modranskej autobusovej stanice s parkovacím domom. Venovali sme sa aj rozvoju lokálnej ekonomiky a spôsobom, ako do nej zakomponovať našu vinársku školu“, povedal župan. V rámci výjazdu si ďalej prezrel miesto v Modre-Kráľovej, na ktorom bude v rámci programu IROP postavený jeden z rodinných domov pre prijímateľov sociálnych služieb DSS a ZPB Merema, ktorý prechádza kompletnou deinštitucionalizáciou. Juraj Droba navštívil aj revitalizovaný areál na Zochovej chate, ktorý župa spolufinancuje.

„Návštevu župana sme v Modre uvítali. Prešli sme si viacero oblastí a tém, ktoré spadajú pod gesciu BSK. Hovorili sme o podpore rozvoja cestovného ruchu, ale zároveň aj o negatívach, ktoré nám prináša vysoký počet turistov v našich lesoch. Župan spomenul plánované opravy ciest v mikroregióne v správe župy. Tešíme sa, že vďaka BSK pribudne k obľúbenej pumptrackovej dráhe na Piesku aj skill park so štyrmi dráhami a rôznymi prvkami na oddych. Osobne vnímam takúto formu pracovných stretnutí za prínosnú“, uviedol primátor Modry Juraj Petrakovič.

Medzi výhľadové projekty radí bratislavská župa tiež reformu Strednej odbornej školy vinárskej a ovocinárskej, v ktorej bude zavedené duálne vzdelávanie. Realizácie sa postupne dočká obchvat Sv. Jur – Modra – Dubová v III. etape. Aktuálne bolo vyhlásené verejné obstarávanie na spracovateľa štúdie trasovania a zámeru EIA. Malo by byť ukončené v 1. kvartáli roka 2022. V roku 2023 je plánovaná zásadná rekonštrukcia cesty III/1046 Šenkvice – Modra. V programe IROP je schválený projekt cyklotrasy Šenkvice – Modra, ktorý naše mesto prepojí s najbližšou železničnou trasou. Predpokladaný dátum ukončenia je september 2022. V dopravnej oblasti sa uvažuje tiež s vybudovaním prestupného terminálu – záchytného parkoviska pre širokú spádovú oblasť, zohľadňovať bude nadväznosť na cyklodopravu a podporu pešej chôdze.

(red, zdroj: bsk)

FOTO: BSK

Župa podpísala zmluvu s autobusovým prepravcom Arriva

Bratislavský samosprávny kraj ukončil verejnú súťaž na nového autobusového dopravcu, ktorý bude cestujúcim poskytovať služby od 15. novembra 2021. Pre cestujúcich sa zvýši kvalita aj atraktivita verejnej hromadnej dopravy v regióne a to najmä vďaka novým a moderným autobusom. Spoje budú na seba lepšie nadväzovať a zmenou postupne prejde aj vizuál autobusových zastávok či cestovné poriadky. Samosprávny kraj zlepšuje ekonomiku prevádzky a tiež výrazne posilňuje svoje právomoci pri kontrole výkonov.

„Súťaž na nového dopravcu bola bezpochyby najväčšou a najzložitejšou v histórii Bratislavského samosprávneho kraja. Nový dopravca bude musieť po uplynutí prechodného obdobia splniť technické a prevádzkové štandardy, ktoré prinesú zákazníkom vyššiu kvalitu cestovania. Všetky autobusy budú klimatizované, nízkopodlažné a s bezplatným pripojením na internet cez WiFi sieť. Informácie o trase linky budú zobrazované na digitálnych displejoch umiestnených zvonka aj zvnútra vozidla a stanovuje sa aj maximálny vek vozidiel. Pribudne hlásenie pre nevidiacich, modernejší informačný systém poskytujúci vyšší rozsah informácií o trase a prestupoch na linke. Chýbať nebudú ani USB nabíjačky na mobilné telefóny,” vyhlásil Juraj Droba, predseda BSK.

Zmenou postupne prejdú aj autobusové zastávky. Nový a prehľadnejší vizuál dostanú aj cestovné poriadky, ktoré budú identické s cestovnými poriadkami MHD v Bratislave. Presnosť dopravy a nadväznosti spojov bude počas celého dňa sledovať a vyhodnocovať centrálny dispečing IDS v Bratislavskom kraji, ktorý bude môcť vypraviť posilový spoj alebo aj pozdržať odchod autobusu v prípade, ak by malo prísť k strate nadväznosti.

Verejná súťaž na nového autobusového dopravcu sa realizovala cez elektronický portál EVO, ktorý zabezpečil rovnaké podmienky pre všetkých uchádzačov. Odborným garantom v procese verejného obstarávania bola Bratislavská integrovaná doprava, a.s. (BID), ktorá zastrešuje organizáciu dopravy v kraji prostredníctvom integrovaného dopravného systému.

(red, zdroj: bsk)

FOTO: BSK

Internát opäť ožil

Prvého septembra sa po prázdninách a letnej škole opäť otvorili brány školského internátu pri Strednej odbornej škole vinársko-ovocinárskej v Modre pre svojich nových, aj staronových študentov.

V školskom internáte je v súčasnosti ubytovaných 187 študentov. Dôležitú úlohu na ceste poznania týchto mladých ľudí zohráva aj tím vychovávateliek, ktoré sa snažia participovať na zmysluplnom napĺňaní ich voľného času. Prostredníctvom fakultatívnych aktivít vedú študentov ku kreativite, športovému a kultúrno-spoločenskému vyžitiu, tiež k tvorbe vlastného hodnotového systému vedúcemu k vytváraniu harmonickej osobnosti. Počas mesiaca september sa študenti mali možnosť zapojiť do viacerých aktivít. Zúčastnili sa, pre Modru už tradičnej, Noci literatúry, zaujal ich kurz maľovania mandál a vytvorenie si svojej osobnej mandaly, objavili čaro pletenia a háčkovania a pri turistických potulkách modranským chotárom si vyšli na kalváriu. Dozvedeli sa niečo z jej histórie a pokochali sa krásnym pohľadom.

V aktivitách plánujeme pokračovať pokým brána internátu ostane otvorená, nakoľko aj nasledujúce mesiace nám otvárajú nové možnosti a príležitosti.

Milada BARČÍKOVÁ

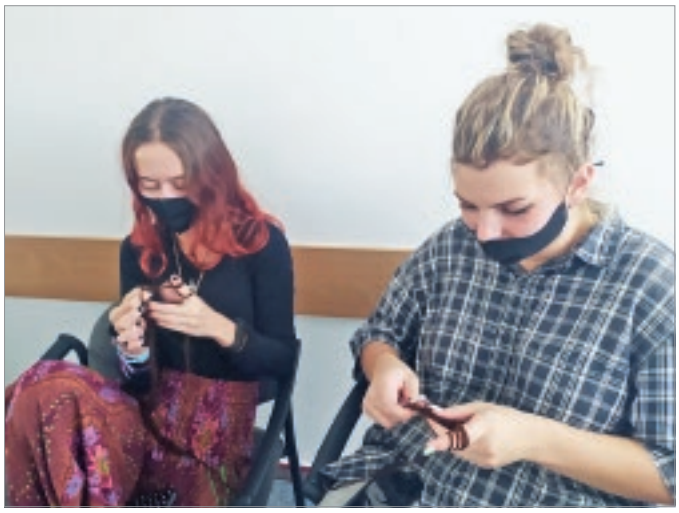

FOTO: ARCHÍV ŠKOLY

Deti z Modráčika spoznávali život včielok

Naši najmenší v Materskom centre Modráčik spoločne s rodičmi navštívili Strednú odbornú školu vinársko-ovocinársku v Modre. Na pôde školy ich vítalo príjemné jesenné slniečko a deti s nadšením čakali, čo nové sa tento raz dozvedia. S veľkým záujmom sa započúvali do rozprávania o včielkach a ich živote v úľoch. Vďaka plastovým modelom mohli vidieť vývin od vajíčka, cez larvy, kukly až po dospelého jedinca. Veľmi nás všetkých prekvapilo, v akých malých bunkách–plástoch sa ukladá medík. Mohli sme sa ich aj dotknúť a bol to nezabudnuteľný zážitok, keď sa nám voskové plásty pri dotyku jemne pod prstami prebárali. Od včielok sme dostali na ochutnanie sladký medík a voňavé mydielka. Navštívili sme aj pomologický ovocný sad, ochutnali sme výborné zdravé jabĺčka a vyrobili sme hmyzí hotel pre chrobáčiky.

V mene rodičov a detí aj touto cestou ďakujeme veľmi pekne riaditeľke SOŠVO Monike Kisovej a pani profesorkám Jarmile Moravčíkovej a Jarmile Sodomovej za poskytnuté informácie. Už teraz sa tešíme sa na ďalšie zaujímavé stretnutie.

Vladimíra RUŽIČKOVÁ a Dominika SLANINOVÁ

FOTO: ARCHÍV MC

Pele–mele z Vajanského

Po krásnom začiatku školského roku sme sa konečne rozbehli. Užívame si prítomnosť detí v škole a snažíme sa dobehnúť zameškané – zážitkové učenie, odborné exkurzie, rozbiehame sa v súťažiach či krúžkovej činnosti. Zvolili sme žiacku školskú radu.

V krajskom kole Hviezdoslavovho Kubína získala Karolína Juranová nádherné 3. miesto v prednese poézie. Zapojili sme sa aj do školských kôl olympiád z techniky, slovenčiny či informatickej súťaže iBobor. Piataci sa zúčastnili dvoch dejepisných exkurzií, kde spoznávali históriu malokarpatského regiónu. Pivnica a jej tajomstvá v Malokarpatskom múzeu v Pezinku, či Duch sv. Jura prispeli k zohraniu nových triednych kolektívov a k zážitkom zo spoznávania histórie regiónu. Ôsmaci a šiestaci v Prírodovednom múzeu v Bratislave skúmali základné fyzikálne javy minerálov a biologické špecifiká fauny Slovenska. Deviataci si na Slavíne pripomenuli koniec 2. svetovej vojny a architektúra 20. storočia im výborne doplnila teoretické vedomosti z učebnice. Nezabúdame ani na deviatakov. Tých čaká naozaj náročný rok, veď zvoliť tú správnu strednú školu je veľká výzva. V piatok 8. októbra absolvovali Deň župných škôl v Bratislave, kde mali možnosť v jednom priestore a v jeden deň spoznať celkom 54 stredných škôl bratislavskej župy a správne nasmerovať svoj výber pre ďalšie vzdelávanie. A sladká bodka na záver. Rozvíjame aj naše zručnosti. Na hodinách techniky sme piekli palacinky. V škole to rozvoniavalo a už teraz sa tešíme na pečenie vianočných oblátok. **(mp)**

FOTO: ARCHÍV ŠKOLY

Opäť musíme deratizovať

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava vyzýva subjekty na území Bratislavského kraja, aby v čase od 1. 10. do 30. 11. 2021 vykonali preventívnu jesennú deratizáciu.

Kto a ako?

Obec musí zabezpečiť deratizáciu v objektoch, ktoré vlastní alebo spravuje. Podnikatelia a právnické osoby by mali vykonať deratizáciu v ich vlastných alebo nimi spravovaných objektoch, pričom deratizáciu je potrebné zabezpečiť prostredníctvom firiem, ktoré sú oprávnené na profesionálne vykonávanie regulácie živočíšnych škodcov. Občania by mali deratizovať svoje pivničné priestory v rodinných a bytových domoch a na pozemkoch i v objektoch využívaných na chov hospodárskych zvierat. Môžu ju vykonať prostredníctvom komerčne dostupných biocídnych prípravkov, ktoré sú na tento účel schválené.

Kristína Čechová z Referátu životného prostredia MsÚ Modry hovorí: *„Touto cestou by sme opätovne radi apelovali na obyvateľov bytových domov. V rámci pravidelnej deratizácie nemožno zabúdať na kanalizačné vpuste a spoločné priestory pivníc v bytovkách. Áno, aj toto je povinnosťou zo strany majiteľov bytov v bytových domoch. Prosíme, zapojte sa do deratizácie spoločnej kanalizácie. Spoločnými silami sa nám bude oveľa efektívnejšie dariť bojovať proti škodcom, akými potkany bezpochyby sú“.*

Prečo?

Aby sa zabránilo riziku prenosu ochorení, vykonáva sa deratizácia celoplošne a pravidelne najmenej 2x do roka (na jar a na jeseň, kedy je predpoklad zvýšeného premnoženia hlodavcov). *„Celoplošný a zároveň synchrónny výkon deratizácie má zabezpečiť čo najefektívnejšiu likvidáciu škodcov na čo najväčšom území a má zároveň zabrániť ich migrácii z deratizačne ošetrených objektov a plôch do objektov takto neošetrených“* vysvetľuje MUDr. Stanislav Duba, poverený vykonávaním funkcie regionálneho hygienika, RÚVZ Bratislava.

Okrem toho by sa nemalo zabúdať hlavne na udržiavanie čistoty na verejných priestranstvách, uzamykanie skladov, opravu ochranných sietí na oknách pivníc, udržiavať poriadok v pivničných priestoroch, nedávať zvieratám potravu na voľných priestranstvách a v okolí domov, neskladovať voľne potraviny vo dvoroch, pivniciach, či na balkónoch a radšej priebežne odstraňovať odpadky, ktoré by mohli byť zdrojom obživy hlodavcov.

(red, RÚVZ)

Daruj krv

Mesto Modra opäť organizuje darovanie krvi v spolupráci s Národnou transfúznou službou Slovenskej republiky. Uskutoční sa 15. novembra od 7.30 do 10.30 h v Hoteli pod Lipou v Modre–Harmónii, a to iba v prípade, ak okres Pezinok zostane v oranžovej fáze v rámci Covid automatu.

FOTO: WEB

Organizátor prosí prvodarcov krvi, aby prišli na odber hneď ráno. Pred darovaním krvi sa dôkladne pripravte. Je nutné, aby ste boli pred odberom dostatočne hydratovaní. 24 hodín pred odberom vypite dostatok tekutín, minimálne 2 litre (vodu, minerálku, čaje, ovocné šťavy). Ráno pred odberom vypite ďalších 500 ml tekutín. Čierna káva je tiež povolená, okrem povinného pol litra čaju. Dôležité je nehladovať a neprísť na odber na lačno! Večer pred odberom a taktiež tesne pred odberom nejedzte tučné jedlá (syry, maslo, smotanu, mäsové jedlá a výrobky, údeniny). Vhodné je jesť ľahké sacharidové jedlá, ovocie, zeleninu, sucháre, netukové pečivo, džem, med.

Pred odberom krvi minimálne 6 hodín nefajčite, nepite alkohol (aspoň 12 – 14 hodín) a 24 hodín pred odberom sa nevystavujte priveľkej psychickej a telesnej námahe, vynechajte tréningy a návštevu posilňovne.

Alkohol, tučné jedlá, telesná námaha a niektoré lieky môžu prechodne spôsobiť zvýšenú aktivitu pečeňových enzýmov (ALT). Dbajte na to, aby ste boli oddýchnutí, čerství, po výdatnom spánku, pretože váš fyzický stav sa odzrkadlí na kvalite vašej krvi.

Individuálni darcovia sa nemusia nahlasovať vopred, ak plánujete darovať krv ako väčšia organizovaná skupina, prosíme kontaktujte p. Evu Horváthovú: eva.horvathova@msumodra.sk, 033/6908 327 alebo 0911 852 144.

(red, nts)

ZDROJ: MVC

Deň otvorených pivníc

19. a 20. novembra vás malokarpatskí vinári pozývajú do svojich pivníc. Príďte si vychutnať vína mladé – tohtoročné, ale aj tie, čo už pár mesiacov zrejú v sudoch. Deň otvorených pivníc otvára svoje pivnice už 21. rokov. Nie je však len o víne, je aj o vinicami posiatej krajine, o regionálnej gastronómii, často pripravenej práve šikovným vinárom, sprievodnom programe, kde v pivničkách k poháru vína hrá hudba. Počas dvoch dní sa história strieda s prítomnosťou a otvára svoje dvere a brány do 116 pivníc v 25 mestách a obciach Malokarpatského regiónu.

Predaj vstupeniek a informácie: www.mvc.sk. **(red)**

Galicija Vitis 2021

Galícia alebo po našom Halič. Kedysi drsnú malopoľskú krajinu by ste dnes nespoznali. Akoby Halič prišiel od holiča, od maskéra. Pitoreskná krajina je upravený, vzhľadný a očiam lahodiaci kraj. Lesy, obrobené polia, kvitnúce záhrady, dobré cesty. Tony a tony voňajúceho ovocia a zeleniny (kilogram jabĺk za 0,20 centov...). A divte sa ďalej. Aj vinič hroznorodý sa tu udomácnil. Čo na tom, že sú to väčšinou „samorodáky“ a inter-

špecifické odrody. Čo na tom, veď podobná odrodová skladba je aj v Kanade, či v Brazílii. Áno, v Poľsku sa dnes dorába víno približne z plochy tisíc hektárov viníc. Vinič rastie predovšetkým v Malopoľsku, v Haliči. Vcelku sa mu darí, lepšie povedané, hrdinsky tu bojuje. Najmä s počasím. Najznámejšia poľská odroda sa nazýva Jutrzenka. Vyšľachtil ju Roman Mysliwiec, guru poľských vinohradníkov. Je zároveň aj zakladateľom už známej medzinárodnej prehliadky vína „Galicija Vitis“.

Tá tohtoročná sa už po jedenásty raz uskutočnila vo východopoľskom meste Lancut, v dňoch 23. – 25. septembra 2021. Súťaže sa zúčastnilo 302 vzoriek z 8 krajín, viac než tretina z Moldavska. Udeľovali sa veľké zlaté medaily (nad 92 b.), zlaté (nad 87 b.) a strieborné kovy (nad 83 b.). Medailami bolo však ocenených len 30% vzoriek. V ôsmich súťažných kategóriách vyhlásili šampiónov. Traja boli z Moldavska, dvaja z Gruzínska a ďalší traja z Nemecka, Poľska a Slovenska. Ten náš putuje do šenkvickej Karpatskej Perly za vzorku Aurelius 2018 (89 b., prírodné vína sladké).

Slovenských vinárov reprezentovalo 25 vzoriek, ktoré dovedna získali osem zlatých medailí. Najúspešnejší boli šenkvickí Šebovci. Okrem šampióna to boli zlaté kovy za polosladkú Pálavu a polosuchý Devín 2020. Ten sa urodil v modranskom hone Plázle. Po dve zlaté medaile získal slovenský „východ“ – firmy JJ Ostrožovič a Pivnica Orechová. Modru však potešili aj Malíkovci. Pozlátený je ich Iršai Oliver 2020 (87 b.) a striebro si z Poľska priniesol i Muškát moravský (85 b.). Všetkým oceneným srdečne blahoželáme. **(red)**

FOTO: ARCHÍV MZ

Svätokatarínska ochutnávka vín

Občianske združenie Vincúr, spolok vinohradníkov a vinárov v Modre organizuje tento rok už 21. ročník tradičnej priateľskej koštovky pod názvom Svätokatarínska ochutnávka mladých vín ročníka 2021.

Tradičné novembrové podujatie sa uskutoční v piatok 26. novembra o 16.30 hod v Kultúrnom dome Modra s nasledovným programom:

- privítanie hostí a prítomných – Vincent Jakubec, predseda spolku Vincúr
- zhodnotenie vinohradníckeho roka 2021 – Ing. Vladimír Sodoma
- požehnanie mladých vín – evanjelický kňaz Ján Oslík a katolícky kňaz Jozef Mišík
- priateľská susedská degustácia prinesených vzoriek vín – od 17.00 h.

Vstupné je 10 eur alebo 2 vzorky mladého vína ročníka 2021 (1 vzorka á 3 fľaše), záloha za pohár 2 eur. Všetky nositeľky mena Katarína majú tradične vstup zdarma.

Artúr Soldán, vinár a člen spolku: *„S uvedením degustácie mladých vín sme prišli ako prví na Slovensku, čím sme založili tradíciu degustácií mladých vín pred ich oficiálnym uvedením na trh, kde si v priateľskej atmosfére svoje mladé vínka vzájomne pochvália a ohodnotia profesionálni aj amatérski vinári z Modry a širokého okolia“.* Koncom novembra už vieme predegustovať prvé slovenské mladé biele a ružové vína, ktoré sú už stiahnuté z kvasníc a odkalené a to tak, že si vyznávači tohto lahodného moku budú môcť vychutnať ich podmanivú arómu a svieže kyselinky typické pre malokarpatské odrody, ktoré boli zbierané v septembri a októbri. Ako je kategorizované mladé vínko v zmysle zákona č. 313/2009 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve? *„Označovať víno slovami „mladé víno” možno víno s chráneným označením pôvodu, ak je víno naplnené do spotrebiteľského balenia najneskôr do konca kalendárneho roku, v ktorom sa vykonal zber hrozna použitého na výrobu tohto vína. Také víno možno začať uvádzať na trh najskôr v prvý novembrový pondelok roku zberu hrozna“,* dodáva Artúr Soldán zo združenia.

V súvislosti s nariadením vlády SR a RÚVZ bude vstup na ochutnávku prebiehať v režime OTP (hostia sa musia preukázať platným potvrdením o očkovaní, aplikácia GreenPass v mobile alebo v papierovej podobe, potvrdením o prekonaní ochorenia Covid 19 pred menej ako 180 dňami alebo negatívnym výsledkom AG testu nie starším ako 48 hodín). **(red)**

ZDROJ: VINCÚR MODRA

Z malokarpatskej pôdy

Zažite vinársky rok v Malokarpatskej oblasti – Top vinárskej turistickej destinácii na Slovensku. Ukážeme vám najdôležitejšie práce vo vinici a v pivnici tak, ako po sebe chronologicky počas roka nasledujú.

Zber hrozna

Z vinohradov sa ozýva vrava, často smiech a spomedzi listov viniča vykúkajú opálené tváre ľudí, ktorí prišli pomôcť oberať hrozno. Často sú to členovia rodiny vinára, kamaráti ale aj brigádnici a dobrovoľníci, pre ktorých je oberačka zážitok. Zber hrozna je v rámci vinohradníckeho roka niečo ako vytúžený vrchol, alebo jeden z významných míľnikov. Ďalším je azda fľašovanie a posledným samotná degustácia. Pred oberačkou sa vinári prechádzajú vinicami, kontrolujú zdravotný stav hrozna a merajú cukornatosť. Odháňajú svojich večných nepriateľov – škorce a modlia sa, aby dobré počasie na oberačku vydržalo. Kampaň, ako zvyknú oberačku volať, sa začína už v júli a končí sa aj v januári zberom zamrznutých bobúľ na výrobu ľadových vín. Záleží na odrode, pôdnom podloží, zdravotnom stave hrozna a jeho zrelosti. Veľké vinárstva zberajú hrozno mechanicky s pomocou kombajnu, malí vinári si vyhrnú rukávy a oberajú ručne. Je to síce prácne, ale šetrné k hroznu – nedochádza k jeho mechanickému poškodeniu a prípadnej oxidácii. Kúpou vína z Malokarpatského regiónu pomáhate vinárskym rodinám zachovávať vinohradnícko-vinársku tradíciu v najstaršej a najrozsiahlejšej vinohradníckej oblasti na Slovensku. Realizované s finančnou podporou Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky.

(zt)

FOTO: MAREK DVOŘÁK, 2X

Na fotografiách: *Pohľady z Vinárstva Carpate Diem, Šenkvice.*

Za evanjelickým farárom Ivanom Tóthom

V piatok 17. septembra 2021 zomrel vo veku 94 rokov evanjelický farár a vysokoškolský pedagóg ThDr. Ivan Tóth. Posledná rozlúčka so zosnulým sa konala v utorok 21. septembra v slovenskom evanjelickom kostole v Modre.

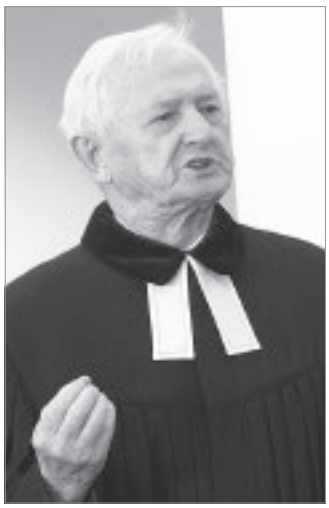

FOTO: JÁN OSLÍK

Ivan Tóth sa narodil 6. novembra 1926 v Trlinku (Vinosady) medzi Pezinkom a Modrou. Detstvo prežil so staršími sestrami Zuzanou a Máriou a o dva roky mladším bratom Pavlom. Po maturite začal študovať prírodovedeckú fakultu v Bratislave. Neskôr sa rozhodol pre štúdium na Evanjelickej bohosloveckej fakulte v Bratislave. Túžil zvestovať Božie slovo a tak naplniť mandát zvestovateľa Božieho Evanjelia a Zákona. Po ukončení štúdia ho dňa 5. októbra 1952 v Trnave do kňazskej služby ordinoval generálny biskup Ján Chabada. Povolávací rozkaz na vojenskú službu dostal do Bíliny v západných Čechách. Bol to technický prápor. Na ideologických školeniach prejavoval svoje názory a keď boli pokusy znevažovať vieru či biblické hodnoty, otvorene a horlivo ich bránil. Pracoval aj v uhoľných baniach v Litvínove, kde ochorel. Počas prác v PTP tak prešiel viacerými profesiami od pomocného murára po baníka. V roku 1954 po skončení PTP bol vyslaný za kaplána do Tisovca. Bol tam do 31. augusta 1955 a to obdobie považoval za jedno z najšťastnejších. Počas vojenskej služby sa oženil a do Tisovca za ním prišla aj manželka. Neskôr bol ako kaplán preložený do Popradu. Tu sa vzdal kaplánskej služby a rok aj pol pracoval v Pozemných stavbách ako pomocný účtovník. Keď to bolo možné, nastúpil na miesto farára v Mengusovciach. V roku 1971 požiadal o preloženie na iné miesto a odvtedy začal pôsobiť v Modre Kráľovej, kde zotrval až do 31. decembra 1996. Po získaní titulu doktora teológie ho v septembri 1989 generálny biskup Ján Michalko požiadal, aby prednášal na bohosloveckej fakulte v Bratislave. Na katedre praktickej teológie pôsobil celých 13 rokov, ešte aj ako dôchodca do 75. roku života.

Ivan Tóth napísal a vlastným nákladom vydal viacero kníh a publikácií, bol spoluautorom v desiatich knihách z odboru cirkevnej histórie, teológie a zo života veriacich. Spracoval niekoľko osobností z dejín ECAV a o osobnostiach prednášal v cirkevných zboroch.

Heslom jeho života boli dva biblické texty. Prvý je zo žalmu 115: „Nie nám, ó Hospodine, nie nám, lež menu svojmu daj česť...“ a druhý je vyznaním o spôsobe jeho života, keď spolu s autorom Evanjelia podľa Lukáša hovoril: „Tak aj vy, keď´ vykonáte všetko, čo vám bolo prikázané povedzte: Neužitoční služobníci sme! Čo sme boli povinní vykonať, vykonali sme.“

Lúčime sa s Ivanom Tóthom, evanjelickým farárom. Česť jeho pamiatke.

Jana KUCHTOVÁ,
zdroj: www.upn.sk

Ľudia z Modry, 40. časť

Rozprávame príbehy o Modranoch, ich životoch a obľúbenom mieste v ich rodnom meste. Každý mesiac nový príbeh a nové miesto. Ďakujeme všetkým respondentom, ktorí sa do projektu zapojili.

Irenka Herchlová (73), potomok Huncokárov

V lokalite Zochova chata – Piesok žila jedna z najpočetnejších skupín „Waldleute – lesných ľudí," ktorí prišli v polovici 18. storočia z nemecky hovoriacich krajín na pozvanie Pálffyovcov. Rodiny drevorubačov, ktorých miestni volali Huncokári žili rozstrúsene po horských samotách a ich úlohou bolo pozdvihnúť úroveň lesného hospodárstva v Malých Karpatoch. Irenka Herchlová patrí k najstarším žijúcim potomkom Huncokárov v Modre.

„Prababička bola za slobodna Tröster, vydala sa za drevorubača Michala Juriša, ktorý prišiel žiť z Neštychu na lúku Kamenné vráta na rozhraní cajlanského a modranského chotára. Často ich navštevovali „lufťáci" z nemeckého turistického spolku Nature Freunde z Bratislavy. Potešilo ich, že tam žije hudobne nadaná rodina, ktorá hovorí po nemecky. Cez víkendy hrali na heligónke a strunových nástrojoch, vtedy tam bolo veselo," spomína.

Pradedko Juriš ovdovel v roku 1938, v ten istý rok prišiel aj o syna – Irenkinho dedka. *„Babička Alžbeta zostala sama s deviatimi deťmi, najstaršia bola Margaréta, moja mamička. Najmladší vtedy len trojmesačný syn Alexander žije v Pezinku a má 83 rokov."* Život vdov bol v tom čase veľmi ťažký, nedostávali žiadnu podporu od štátu, ťažkú finančnú situáciu pomáhali rodine zvládnuť deti, ktoré išli po základnom vzdelaní pracovať väčšinou do lesa. *„Celá naša rodina prechovávala lásku k lesu a drevu, bola to naša obživa aj potešenie."*

Huncokári mali mnohopočetné rodiny a celý život ťažko fyzicky pracovali v lese. Boli to hlboko veriaci ľudia, na Zochovej chate si postavili svoj duchovný svätostánok – kaplnku Sv. Márie Magdalény. Na tomto pokojnom mieste pod korunami starých líp sa dodnes konajú sv. omše. O kaplnku sa stará Irenka spolu s pátrami zo Spoločnosti Ježišovej a ochotnými dobrovoľníkmi. *„Kaplnka a legendárna mestská vila na Piesku, v ktorej učil aj básnik a prozaik Fraňo Král sú mojou srdcovou záležitosťou, vracajú sa mi tu spomienky na rodičov aj prarodičov. Som veľmi rada, že chce mesto vilu zachrániť, veľa to pre mňa znamená."*

Irenka pracovala takmer celý život v lekárni v Modre a napriek tragickým udalostiam v jej živote, ktoré dodnes ťažko nesie, keď prišla o oboch rodičov a zakrátko aj o brata, by ste milšiu osobu v meste nestretli. Pre každého má srdečný pozdrav, vľúdne slovo, rada pomôže, zapája sa aktívne do občianskeho života a je neodmysliteľnou súčasťou koloritu nášho mesta. **Zuzana TICHÁ**

FOTO: NINA SKALÍKOVÁ

Futbalstory Martina Murcka

Nový 41 minútový dokument režiséra Michala „Romea" Dvořáka Futbalstory zobrazuje životný príbeh mladého futbalistu, odchovanca bardejovského klubu a zároveň športovej nádeje, o ktorú sa zaujímali zahraničné kluby. Martin Murcko je dnes hráčom, správcom štadióna a trénerom FC Slovan Modra. Futbalstory má za sebou svoju modranskú i košickú premiéru.

Slávnostného večera v Modre sa zúčastnili aj viaceré osobnosti slovenského športu, medzi inými aj Róbert Vittek, futbalový agent Juraj Vengloš, režisér filmu a členovia OZ Liga na ochranu slovenských športovcov (Loss). Podporiť uvedenie dokumentu s edukatívnym obsahom a inšpiratívnym posolstvom prišli tiež zástupcovia mesta Modry, primátor Juraj Petrakovič, viceprimátor Marián Gavorník i predseda Komisie športu pri MsZ a zároveň prezident modranského hádzanárskeho HO Slovan Modra Miroslav Ochaba.

Životný príbeh Martina Murcka, ktorého rozbehnutú kariéru v 17 rokoch ukončila vážna autonehoda, by mala byť autentickou inšpiráciou na osvetu medzi mladými. *„Martin je dnes absolútne schopný normálne fungovať v živote, čo je po jeho nehode oveľa dôležitejšie ako futbal samotný. Pokrok, aký spravil, nezvládne veľa športovcov ani na konci úspešnej vrcholovej kariéry. Sme na neho úprimne hrdí,"* hovorí Norbert Sališ, člen Loss, dnes Martinov spoluhráč, zároveň generálny manažér FC Slovan Modra, ktorý mu ako prvý podal pomocnú ruku.

Martin hral za mládežnícke reprezentácie, skúšali ho v anglických Manchester United a Manchester City. Žiaľ, pri nehode utrpel fatálne zranenia hlavy. Jeho rodičia deň po osudnej autonehode s plačom odmietli ponuku agenta Vengloša na pôsobenie v nemeckom Norimbergu. Lekári dávali Martinovi minimálnu šancu na prežitie. Nakoniec zápas o vlastný život vyhral. Je medzi svojimi, opäť trávi čas na trávniku. Úspešne zmaturoval a dnes je študentom 3. semestra Fakulty telesnej výchovy a športu UK v Bratislave. *„Ja by som si nevedel predstaviť nehrať futbal. Začal som, aj keď som nemal. Odpútať sa od niečoho, čo milujete, je veľmi náročné. Snažím sa pozbierať v každom smere,"* vraví Martin Murcko, ktorý 19. septembra 2021 oslávil svojich 21 rokov. Držme Martinovi palce, nech sa jeho kariérny i osobný život uberá len tým najlepším smerom. **(jk)**

FOTO: JANA KUCHTOVÁ

Pribudli nám noví občiankovia

Vítanie detí do života v meste je roky obľúbenou spoločenskou udalosťou. Rodičia a ich deti sa zúčastnia príjemného stretnutia s primátorom mesta, počas ktorého sa im prihovorí a oni zanechajú v pamätnej knihe mesta podpis pri mene svojho dieťatka. Tento občiansky obrad je u rodičov detí očakávanou udalosťou už od sedemdesiatych rokov.

Koncom septembra sme sa zoznámili s ďalšími novými malými obyvateľmi nášho mesta. Primátor Modry Juraj Petrakovič privítal rodiny malých Modrankov a rodičom odovzdal drobné darčeky pre ich ratolesti. Zápisom do pamätnej knihy mesta sa stávajú jeho súčasťou. Kultúrny program tento raz pripravil Detský folklórny súbor Magdalénka. Rodičom a detičkám želáme veľa lásky, nech sú zdraví, šťastní a spoločne zažívajú radostné okamihy.

Rodičia sa môžu v prípade záujmu nahlásiť vopred na toto milé stretnutie. Stačí vypísať žiadosť spolu so Súhlasom so spracovaním osobných údajov „Uvítanie dieťaťa do života“, ktorý je k dispozícii na oficiálnej webovej stránke mesta www.modra.sk, vyplnené dokumenty potom zaslať mailom na adresu eva.horvathova@msumodra.sk alebo doručiť osobne na Matričný úrad – Kancelária prvého kontaktu, Štúrova 59, 900 01 Modra.

(red)

FOTO: NINA SKALÍKOVÁ, 7X

Potomkovia Huncokárov

Občianske združenie Potomkovia Huncokárov je komunitou ľudí z rôznych miest a obcí, ktorých spája záujem o Holzhackerov – nemecky hovoriacich drevorubačov, ktorí v pohorí Malé Karpaty žili a pracovali od polovice 18. storočia až do konca 2. svetovej vojny. Každý člen tejto komunity, či už je to psychológ, elektromontér, policajt, učiteľ, manažér, lekár, murár, lesník, zdravotná sestra, architekt, šofér alebo letecký dispečer, sa hrdo hlási k svojim predkom. Medzi členmi sú aj takí, ktorí síce nie sú priamymi potomkami drevorubačov, no je im sympatická myšlienka zachovania a obnovy kultúrneho dedičstva po Huncokároch.

Združenie nadväzuje na ich zvyklosti, súdržnosť pri spoločne vykonávanej práci. Stretávame sa pri brigádach v našom sídle na Piesku, ktorému sme dali pomenovanie Holzhacker Haus. Chodíme na spoločné výlety po sídlach našich predkov, bádame v archívoch a zostavujeme rodokmene, obnovujeme náhrobky na cintoríne, navštevujeme lesnícke múzeá, na otvorených ohniskách pripravujeme tradičné jedlá drevorubačov, usporadúvame kultúrne podujatia.

Po huncokárskych chodníčkoch

I keď z pôvodných huncokárskych domov sa v Karpatoch zachovalo len málo, stále je čo obdivovať. Duch ochraňujúci tieto miesta tam stále je. Mnohé miesta sú mimo vyznačených turistických chodníkov. V starých mapách, z ktorých vychádzame pri plánovaní trás našich výletov sú tieto domy zakreslené. Sú to Tanirkárová, Holint, Sklená huta, Schwammelova lúka, Langrova lúka, Pekná lúčka, Findl, Kunštok, Kolovrátok, Karlúbek, Baďura, Holint, Žliabky, Zabité a mnoho ďalších. Zaujímavé je, že v skutočnosti neboli ďaleko od seba. Zväčša trvá presun medzi susednými lokalitami 10 až 20 minút. Smutnou skutočnosťou je, že k demolácii týchto domčekov na okrajoch lesných lúk došlo nielen počas totality, ale aj v posledných 20 rokoch, keď si na týchto miestach zopár ľudí vybudovalo svoje luxusné sídla. Aký je to rozdiel v porovnaní napríklad s Rakúskom. Tam obnovu takýchto domčekov štát podporuje a tým, ktorí sa podujmú vytvoriť tam hospodárstvo založené na tradíciách, poskytne finančné dotácie.

Návšteva lesníckeho múzea v Gutensteine

Keďže väčšina našich predkov sa prisťahovala do Malých Karpát z územia dnešného Rakúska, v túžbe dozvedieť sa o práci našich predkov čo najviac, navštívili sme lesnícke múzeum v dolnorakúskej obci Gutenstein. Vzniklo zo súkromnej zbierky a obsahuje viac než 2 tisíc exponátov. Bol to pre nás ozajstný zážitok. Za mesto Modru sa tejto návštevy zúčastnila poslankyňa Božena Uherčíková. Riaditeľka múzea Judith Pawelak prijala pozvanie na naše kultúrne podujatie „Stretnutie Potomkov Huncokárov“ a prišla aj s kolegyňou 17. júla medzi nás do Holzhacker Hausu na Piesku.

Obnova náhrobkov na huncokárskom cintoríne

Cintorín na Piesku je dôležitou sakrálnou pamiatkou. Je to miestne vyhľadávané miesto. Po obnove drevených krížov na 21 hroboch, ktorú sme realizovali v roku 2014, sme v tomto roku obnovili 4 pôvodné kamenné náhrobky na hroboch rodín Aschenschwantnerovej, Lindtnerovej a Steinerovej.

Stretnutie Potomkov Huncokárov

Toto kultúrne podujatie je určené najmä pre potomkov, no vítaná je aj široká verejnosť. V tomto roku po niekoľkých týždňoch horúceho počasia prišla práve v čase začiatku podujatia pravá letná búrka s hustým lejakom, hromami a bleskami. Výbornú náladu po daždi vytvoril svojím vystúpením spevácky chrámový zbor Ad Una Corda pod vedením Mariána Šipoša s opernou divou Evou Šuškovou. Prihovoril sa čestný hosť profesor Sperl, honorárny konzul pre Štajersko a Korutánsko na Slovensku. Jeho účasť nás naozaj potešila, pretože mnohí naši predkovia sem prišli práve z týchto území. Do života sme uviedli knihu od A. Mihalovičovej a P. Benčíka „Huncokársky rod Tanglmayer – genealogický sprievodca“, ktorá je našou prvou knihou tohto druhu. O svojej práci na pripravovanom druhom doplnenom vydaní úspešnej a ocenenej knihy „Kronika rodu Hirner na pozadí huncokárskych tradícií“ informoval jej autor, literárny hosť Ladislav Tačovský. Veľmi silným momentom bolo, keď ďalší literárny hosť spisovateľ Ján Púček predniesol svoju umelecky spracovanú prózu „Dva dni na Suchánke“ z udalostí na konci 2. svetovej vojny v rodine Aschenshwandtnerovcov. Prítomné dámy z tejto rodiny, ktoré ako deti boli priame účastníčky popisovaného diania, sa pri počúvaní od dojatia rozplakali...

Výborný guláš nám navaril dlhoročný horár z Píly Peter Havarík. Tiež bola možnosť ochutnať huncokársky šmorn, ktorý naše dievčatá pripravili vo veľkých panviciach na otvorených vyvýšených ohniskách. Veľká vďaka patrí poslancovi Jánovi Juranovi aj básnikovi Jozefovi Trtolovi, ktorí sa ako dobrovoľníci zapojili do brigádnických prác pri príprave podujatia. Ďakujeme aj Jozefovi Šimečkovi, ktorý podujatie moderoval.

Plot našich predkov

V septembri sme na plot našich predkov umiestnili tabuľky s menami prvej rodiny. Je to rodina Engelberta Tanglmayera. Postupne tam budeme pridávať ďalšie rodiny a umiestňovať údaje o huncokárskych rodinách z rôznych lokalít z obdobia asi pred 100 rokmi.

Podporné slová zo Záhoria

Dušan Dobrovodský z Malaciek, potomok rodu Weber a Gschill, ktorý reprezentuje záhoráckych „hulcokárov“ takto opisuje naše aktivity: *„Vysoko hodnotím naše tohtoročné kroky a snahy o zachovanie pamiatky na našich predkov. S láskou na nich myslíme. Pod Jankovým vedením brigádnicky budujete naše sídlo na Piesku. Oživujete prastaré kuchárske technológie prípravy štercu, šmornu a iných huncokárskych jedál. Chodíte na turistiku po pracovných chodníkoch našich predkov. Zostavujete rodokmene, zbierate zaprášené i nové informácie. Vy i naši noví priatelia hovoríte o našich predkoch žijúcich v krásnej prírode, píšete básne, úvahy a články. Pri tom všetkom si hulcokársky fandíte, pomáhate a vytvárate nové priateľstvá. Verte, mám z toho radosť a pokoj v srdci.“*

Ján GRAUS, predseda o.z.

FOTO: ARCHÍV OZ

Riadková inzercia

● Kúpim vinohrad v Modre na Kalvárii, v Starých horách alebo na Hlinách. Môže byť aj neobrábaný. **Tel.: 0905 696 787**

● Masáže – Michal Bednarovský, Vajanského 1, Modra. **Tel.: 0915 977 517**

Redakčné uzávierky

Posledné tohtoročné uzávierky Modranských zvestí budú v nasledovných termínoch. Ku koncu roka zvykneme vychádzať vždy pred vianočnými sviatkami, preto sú uzávierky skrátené:
novembrová – 10. 11. do 12.00 h
decembrová – 8. 12. do 12.00 h
Kontakt: Mgr. Jana Kuchtová, zvesti@kcmodra.sk, +421 911 999 784. **(red)**

Cenník inzercie

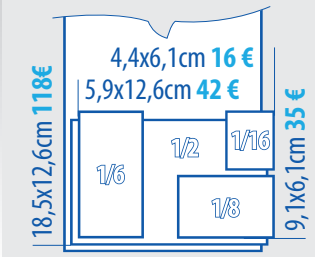

Smútočný inz. a Blahoželanie do rozmeru 1/16	12 €
Riadkový inzerát 60 znakov + medzery	2 €
Výroba inzerátu (dodané text, logo, foto)	6 €
Zľava na opakovanú inzerciu	
2–3 po sebe idúce	10%
4–6 po sebe idúcich	15%
7–12 po sebe idúcich	20%

INZERUJTE V MZ 0911 999 784 zvesti@kcmodra.sk

Ďakujeme

Z celého srdca ďakujeme všetkým príbuzným, susedom, priateľom a známym, ktorí prišli dňa 3. 9. 2021 odprevadiť na poslednej ceste nášho milovaného manžela, otca, dedka a pradedka Gustáva Turčinu. Úprimne ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary. Smútiaca rodina.

Poďakovanie

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí dňa 30. septembra 2021 odprevadili na poslednej ceste našu milovanú manželku, mamičku, babičku a sestru Jarmilu Bordácsovú, rod. Pomeznú. Ďakujeme za všetky kvetinové dary a prejavy sústrasti, ktorými ste sa pokúšali zmierniť náš hlboký žiaľ. Kto v srdci žije, nezomiera... Smútiaca rodina.

Poďakovanie

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí sa prišli rozlúčiť dňa 1. 10. 2021 s našim drahým manželom, otcom, bratom a dedkom Antonom Štefaňákom. Ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary. Smútiaca rodina.

Tichá spomienka

Dňa 30. 10. 2020 uplynie rok, čo nás navždy opustil drahý manžel, otec a starý otec Ladislav Csengel. Kto ste ho poznali, prosím venujte mu tichú spomienku. Smútiaca rodina.

Spomíname

Dňa 6. 10. 2021 uplynulo 11 rokov, čo nás nečakane opustil náš drahý otec a dedko Marian Sloboda. To, že sa rana hojí, je len klamné zdanie, v srdci bolesť zostala a tiché spomínanie. S láskou spomínajú deti Marian a Iveta, vnučka Nikolka, vnuk Franco, zať Salvatore a ostatná rodina. Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

Tichá spomienka

Dňa 23. 10. 2021 uplynul rok, čo od nás navždy odišiel náš drahý otec, starý otec a priateľ Ladislav Štefko. Venujte mu spolu s nami tichú spomienku. Navždy zostane v našich srdciach. S láskou spomína dcéra s rodinou.

Jablkové hodovanie s Malokarpatským slávikom

Slnečné počasie i epidemiologická situácia tento rok našťastie priali aj Jablkovému hodovaniu. Oslava jabĺk a produktov z nich vyrábaných sa konala v areáli Strediska odbornej praxe Strednej odbornej školy vinársko-ovocinárskej na Hornej ulici. Tradičné jesenné plody boli v centre pozornosti v Modre, Pezinku, ale aj v Limbachu, Svätom Jure či Viničnom. S myšlienkou Jablkového hodovania prišlo ešte v roku 2008 Malokarpatské osvetové stredisko, ktoré je dodnes jeho hlavným organizátorom. Podujatie oslavuje jablká ako zdroj vitamínov, koláče sladké aj slané, netradičné polievky, kompóty, džemy alebo mušty. Okrem vinobrania býva Jablkové hodovanie najnavštevovanejším jesenným podujatím v regióne. Tento raz bolo, v rámci kultúrneho programu, obohatené vystúpeniami súťažiacich v krajskej speváckej súťaži Malokarpatský slávik. Ceny pre víťazov vyrobil keramikár František Hubek zo Zohoru. K dobrej nálade prispela pezinská kapela Arion, ktorá uviedla do života svoje nové CD s názvom Neskorý zber.

Výsledky súťaže Malokarpatský slávik 2021

Kategória 1: 1. Adriana Sublardová, ZUŠ Bernolákovo, 2. Ema Vavríková, ZUŠ Ilava, 3. Natália Žiaková, ZUŠ Žiar nad Hronom

Kategória 2: 1. Miroslava Matejková, Bratislava, 2. Brigita Molnosiova, OZ Tanečná skupina Rajka Dance, 3. Michaela Monika Romaňáková, Súkr. Konzervatórium Alkana, 3. Patrik Šarkozi, ZUŠ Žiar nad Hronom

FOTO: ARCHÍV MOS, 2X

Kategória 3: 1. Eva Blašková, Jablonov, 2. Karolína Koleková, ZUŠ Ilava, 3. Slávka Tkáčová, Cirkevné konzervatórium Bratislava

Kategória 4: 1. Monika Kopecká, CVČ Malacky, 1. Štefan Blaško, Jablonov

Kategória 5 – vlastná tvorba: 1. Slávka Tkáčová, Cirkevné konzervatórium Bratislava, 2. Karolína Koleková, ZUŠ Ilava

Cena diváka: Slávka Tkáčová, Cirkevné konzervatórium Bratislava

Titul Malokarpatský slávik 2021: Barbora Panáková, Cirkevné konzervatórium Bratislava. **(red)**

Zo zbierok SNM–Múzea Ľ. Štúra

Svadobné hrnce z Modry

Mesto Modra sa už akosi automaticky spája a bude spájať s maľovanou keramikou. Generácie modranských hrnčiarskych rodov však vo svojich dielňach vytvárali aj riad úžitkový, potrebný pre domácnosti, ktorý im zaručoval odbyt. Tradícia hrnčiarskej výroby v Modre má už takmer 400 rokov. Existencia hrnčiarskeho cechu v Modre je doložená štatútom z roku 1636.

Ešte v druhej polovici 19. storočia patrila Modra medzi najpoprednejšie remeselné centrá na Slovensku, z veľkého množstva dielní vynikali práve dielne hrnčiarske. Podľa súpisu bolo v Modre až 55 hrnčiarskych dielní, ktoré viedlo 51 hrnčiarskych majstrov.

Zo štatútu modranských hrnčiarov zo 17. storočia sa dozvedáme nielen práva a povinnosti osadenstva dielne, ale okrajovo zachytávajú aj prácu v dielni. Na základe štatútu môžeme s určitosťou povedať, že v modranských dielňach sa vyrábal hrnčiarsky riad, poliaty glazúrou a dekorovaný retiazkovaním. Bohatý zbierkový materiál SNM – Múzea Ľudovíta Štúra v Modre i pozostatky hrnčiny v miestnych domácnostiach, dokazujú široký sortiment miestnych dielní. Osobitné miesto patrí svadobným hrncom, veľkým hrnčiarskym nádobám s pokrievkou. V zbierkovom fonde múzea sa nachádzajú štyri svadobné hrnce, tri menšie a jeden veľký. Datované sú do druhej polovice 19. storočia.

Pôvod svadobného hrnca nie je presne určený. Podobné nádoby sa používali na uskladňovanie obilia, potravín a vo východných krajinách slúžili ako nádoby na vodu.

Veľkorozmerné hrnce mohli vyrábať len skúsení kruhári, preto ich výroba bola neraz súčasťou vykonania majstrovskej skúšky. Z prameňov vieme, že okrem hrnca na ocot a kadečky na víno bývalo súčasťou majstrovskej skúšky i zhotovenie hrnca (Topf oder Haffen) s pokrievkou. Svadobné hrnce mali charakteristický tvar, lievikovité ústie, baňaté brucho a dve hrubé, ťahané uchá, prečo bol hrniec nazývaný aj „obojručným“. Z vonkajšej strany zostával črep holý, vnútorná časť bola vylievaná priehľadnou glazúrou. Zaujímavá bola tiež ozdobná technika svadobných hrncov. Typickým ozdobným prvkom nádob bola plastická dekorácia, retiazkovanie a šnúrový vzor. Zhotovoval sa oblepovaním retiazky, tenkého prúžku hliny okolo obvodu hrnca.

V Múzeu Ľudovíta Štúra sa nachádzajú tri menšie svadobné hrnce a jeden veľkorozmerný s výškou až 77 centimetrov. Napriek tomu, že svadobné hrnce nevynikajú prílišnou výzdobou, v múzeu patria medzi najobdivovanejšie predmety. Ich impozantná veľkosť vyvolá u návštevníka vždy úžas.

FOTO: ARCHÍV SNM–MLŠ

Agáta PETRAKOVIČOVÁ ŠIKULOVÁ

Imagine – oslava mieru, človeka a umenia

Deň plný spomienok na narodeniny hudobného velikána Johna Lennona – to bol októbrový Imagine v Lýceu. Oslava mieru, človeka a umenia má ambíciu pokračovať aj ďalšími ročníkmi. Ohlas na prvý ročník zaznamenal spokojnosť u zúčastnených.

Tvorbou a životom anglického hudobníka prítomných sprevádzal slovenský hudobník Tomáš Sloboda, ktorý púšťal skladby „beatlesákov" z bohatej zbierky vinylových platní. Vo výtvarnom ateliéri bolo k dispozícii plátno, na ktoré mohol pridať svoju spomienku alebo výpoveď či odkaz, každý z návštevníkov. Spoločne tak vytvorili Lennonovu stenu. Pomyselnou čerešničkou bola návšteva básnika Ľubomíra Feldeka, ktorého s Lennonom spája nielen rovnaký dátum narodenia, ale aj tvorba. Feldek prebásnil mnohé Lennonove texty do slovenčiny, osobne ich na spoločnom koncerte počas podujatia predniesla jeho dcéra Katka Feldeková.

Podľa organizátorov – OZ Presahy a ľudí z Lýcea, bol nápad osláviť Lennonove narodeniny inšpirovaný tradíciou tzv. Lennons day – Deň človeka, ktorú si Modrania pamätajú z minulosti, zvykne sa konať okolo 8. decembra, pri príležitosti dňa úmrtia Johna Lennona. Imagine – oslava mieru, človeka a umenia sa konala v deň jeho narodenín. Ambíciou je vytvoriť z tejto oslavy aj každoročnú tradíciu. *„Budeme pozývať hostí, pre ktorých sa odkaz slobody a s ním spojená tvorba stali celoživotnou inšpiráciou. Takých, ktorých tvorba je nielen funkčná, ale aj spoločensky angažovaná cesta za lepším svetom"*, povedala Diana Jandorfová za ľudí z Lýcea a ako dodala, okrem hlavného programu, boli pozitívnym zážitkom aj početné neformálne rozhovory alebo šarmantné historky majstra Feldeka i Tomáša Slobodu. A ako sa páčila Modra hosťom tohtoročného Imaginu? *„Majster Feldek s rodinou strávili väčšinu soboty v Modre a medzi návštevníkmi Lýcea, čo nás nesmierne potešilo a množstvu ľudí dalo možnosť prehodiť s ním pár slov. Priamy kontakt komunity s inšpiratívnymi ľuďmi a autentický zážitok sa Lýceum snaží sprostredkovať od svojho vzniku a v rámci akcie Imagine sa nám to zasa raz podarilo, čo nás nesmierne teší a napĺňa. Tomáša Slobodu akcia nadchla natoľko, že sme si dohodli spoluprácu na ďalšom ročníku Imagine 2022"*, hodnotí Diana.

(jk)

FOTO: DANA FREY

FOTO: MARTIN LETAVA, 2X

Štúrova Modra

Na konci septembra sa v priestoroch Kultúrneho domu Modra konala súťažná prehliadka poézie a prózy Štúrova Modra – krajské kolo 67. ročníka Hviezdoslavovho Kubína. Zúčastnili sa ho recitátori a divadelníci z Bratislavského kraja. Prehliadka sa konala pod taktovkou Malokarpatského osvetového strediska a slávnostne ju otvoril riaditeľ KC Modra Ján Sklenár. Odborná porota to ani v tomto roku nemala ľahké. Úroveň súťažiacich bola vysoká. Návrhy na postup do celoštátneho kola získala za 2. miesto v IV. kategórii Próza Linda Ollé, ďalej v V. kategórii Próza za 2. miesto Natália Noskovičová, z divadiel poézie to sú DP Mačky a DP Falangír.

Kompletné výsledky súťaže nájdete na www.moska.sk. **(red)**

Život v modranskom Lýceu

V poslednú októbrovú sobotu 30. 10. sa bude v Lýceu konať ďalší tanečný workshop. Lektorka Veronika Zahra Majdáková nás roztancuje na divoké balkánske rytmy. Pre detailnejšie informácie sledujte webovú stránku www.presahy.sk a facebookovú stránku Lýcea. Výtvarný ateliér ponúka krásny priestor pre každého, kto chce tvoriť. Môžete k nám prísť v popoludňajších alebo večerných hodinách a využiť túto možnosť pre vlastný kreatívny zámer. Podrobnejšie informácie získate telefonicky na čísle 0917 382 522.

Diana JANDORFOVÁ, za ľudí z Lýcea

FOTO: ARCHÍV MOS

Spomienky na gymnaziálne štúdium v meste škôl

V polovici septembra sa zišli prví absolventi Gymnázia Karola Štúra v Modre, ročník 1958/59 na stretnutí v Modre. Prišlo nás zo 42 iba 12, nielen z Modry a okolia, ale i z Bratislavy, Brezna, Spišskej Novej Vsi a iných miest.

Na stretávke sme diskutovali najmä o svojich rodinách, deťoch, vnúčencoch i pravnúčatách. Hovorili sme o našej škole, pedagógoch, spolužiakoch. Zámerne sme sa nebavili o politike, nechceli sme si kaziť náladu. Otázniky vyvoláva budúcnosť, najmä postkovidové obdobie u mladej generácie, jeho vplyv na ich zdravie a vzdelávanie.

Pri stretnutí po 62 rokoch sme si vzájomne predstavili svoje rodiny, každý sa chcel pochváliť svojimi deťmi, vnúčencami. Zaujímavé bolo, že niektorí spolužiaci ešte pracujú, ostatní spolužiaci si užívajú dôchodok, venujú sa svojím koníčkom, záujmom a najmä rodine. Veľa našich detí pokračuje v profesiách svojich rodičov. Dušou stretávky je tradične Kvetoslava Balážová-Križanová, ktorá si pripraví spomienky vo veršoch. Spomínali sme i na našich pedagógov. Riaditeľom JSŠ v Modre bol Viliam Capek, jeho zástupca Jozef Závodský. Našou triednou profesorkou bola mladá absolventka pedagogiky, ruštinárka Vierka Smatušíková. Neskôr bol riaditeľom školy Alexander Ružek a po ňom Janka Medlenová.

Naše mesto je mestom mladých, tri stredné školy regionálneho významu pripravili tisíce absolventov, ktorí sa úspešne uplatnili v praxi i v osobnom živote. Za toto patrí vďaka všetkým pedagógom v Modre, od tých v materských škôlkach, cez základné až po stredné školy. Mesto Modra a jeho obyvatelia majú priaznivú vzdelanostnú štruktúru, vysoké zastúpenie obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním, je predpokladom ďalšieho napredovania nášho kráľovského mesta.

František MACH

FOTO: FRANTIŠEK MACH

Poslucháči ATV navštívili modranské múzeum

Pre poslucháčov Akadémie tretieho veku pripravil Klub sprievodcov mesta Pezinok spoločne s JDS Pezinok osobitnú exkurziu do Modry. Poslucháči spoločne s obľúbenou lektorkou Mgr. Miroslavou Záhumenskou si do svojho tohoročného programu zaradili i návštevu múzea Ľ. Štúra, v ktorom bola za účasti hostí slávnostne otvorená špecializovaná výstava, zameraná na ľudový odev z nášho regiónu i celého Slovenska s názvom: „Či mi je čipôčka na čepiec hotová“. Výstavu pod vedením riaditeľky PhDr. Viery Jančovičovej pripravil kolektív pracovníčok múzea a jej kurátorkou bola Mgr. Sylvia Hrdlovičová, spoluautorka i vystavovateľka, spolu s ďalším vystavovateľom a úspešným zberateľom krojov a ich súčastí Ing. Stanislavom Talapkom zo stredného Slovenska. Ten na výstavu priniesol časť svojich zbierok a spoločne vytvorili pre záujemcov o ľudové umenie a tradície veľmi pútavú a bohatú prezentáciu. Jej predstavenie pri slávnostnej vernisáži moderovala slovenská spisovateľka Veronika Šikulová spoločne s kurátorkou výstavy a vystavovateľom. K dobrej atmosfére na vernisáži prispel svojim vystúpením domáci súbor, ktorý v ľudových krojoch predstavil zvyky a obyčaje nášho regiónu čo odmenili prítomní veľkým aplauzom. Poslucháči ATV ďakujú organizátorom za zaujímavú a odborne fundovanú prednášku.

Peter RONEC

FOTO: PETER RONEC

Úspešné cyklopreteky Centra voľného času

FOTO: SCVČ MODRA, 2X

Už každoročne sa začiatkom jesene konajú pri modranskom rybníku na Dolnej ulici pre deti a mládež Cyklopreteky. Organizátorom je Centrum voľného času a zapojiť sa môže každý, kto má rád pohyb, spoločnosť kamarátov a čerstvý vzduch. V uplynulom ročníku si športovci zmerali sily v piatich kategóriách. Veková hranica bola od najmenších detí 3,5 ročných až po mladých do 17 rokov. Ten kto sa nebicykloval, venoval sa hrám s kamarátmi a povzbudzovaniu pretekárov. Všetkým umiestneným blahoželáme.

Výsledky

Kategória A (3,5 – 4 r.): 1. Trenčan Anton, 2. Hevier Damián, 3. Stankanič Sergej

Kategória B (5 – 6 r.): 1. Dubanová Ema, 2. Hevier Maximilián, 3. Petre Tatiana

Kategória C (7 – 9 r.): 1. Stankanič Ilja, 2. Gatyáš Matej, 3. Belková Lea

Kategória D (10 – 12 r.): 1. Žitňanská Katarína, 2. Poliačiková Margaréta, 3. Gatyáš Jakub

Kategória E (13 – 17 r.): 1. Poliačik Samuel, 2. Polonská Agáta, 3. Strelinger Jonáš. **(jk)**

Triathlon mood úspešný aj v septembri

FOTO: ARCHÍV KLUBU

V septembri sa pretekári Triathlon mood zúčastnili na viacerých pretekoch. Prvý septembrový víkend sme si užili preteky na Seneckom triatlone. Najkrajší pohľad bol na deti, keď pretekali v štafetách, kde bolo vidieť, že nepretekajú len za seba, ale za celý tím.

Všetci naši pretekári, jednotlivci aj štafety, deti aj dospelí podali fantastické výkony. Ďalší víkend 12. 9. sa na pretekoch Duatlon v Spišskej Novej Vsi najviac darilo Marekovi Kátlovskému, ktorý sa umiestnil na 3. mieste.

Hneď 18. 9. sa konal Duatlon v Trenčianskych Tepliciach, kde sa našim pretekárom darilo. Alenka Drahošová sa umiestnila na 2. mieste v kategórii veteránky, Renátka Šikulová sa taktiež umiestnila na 2. mieste v kategórii ženy, Marek Kátlovský sa umiestnil na 3. mieste v kategórii dorastenci, Emke Koleníkovej len o pár stotiniek ušlo 3. miesto a tak skončila na 4. mieste v kategórii mladšie žiačky. Ostatní naši pretekári podali taktiež výborné výkony. Posledným septembrovým pretekom boli Majstrovstvá Slovenska v šprint duatlone, kde pre nás získala ten najcennejší kov Alenka Drahošová a stala sa Majsterkou Slovenska v kategórii veteránky.

Emke Koleníkovej tentokrát 3. miesto neušlo a postavila sa na stupienok víťazov v kategórii mladšie žiačky.

Všetkým pretekárom, ktorí reprezentovali náš klub Trimood patrí veľká vďaka a gratulácia za vynikajúce výkony.

Menovite: Alenke Drahošovej, Renátke Šikulovej, Filipovi Klamovi, Michalovi Jurčovičovi, Martinovi Ďuríčkovi, Róbertovi Vítkovi, Marekovi Kátlovskému, Jakubovi Miklenčičovi, Hamke Hrúzikovej, Silvii Kátlovskej, Márii Kátlovskej, Natálke Vitkovej, Emke Koleníkovej, Ninke Koleníkovej, Jakubovi Mojžišovi, Jakubovi Lobovi.

Marián ŠINTAL, Triathlon mood

PREDAJ, PRENÁJOM, OCENENIE NEHNUTEĽNOSTÍ
PRIKLOŇTE SA K SKÚSENOSTIAM
directreal 4YOU
SIMONA PÁNIKOVÁ
+421 (0) 907 659 213
s.panikova@directreal.sk
Šancová 6, 902 01 Pezinok | directreal.sk/simona-panikova

Milan Močol
TAXI
MI-KA
0911 938 164
milanmocol.taximika@gmail.com
Pezinok, Modra

OPTIGEMINI
optika a hodinky
kontakt: 033 647 50 88
predaj a servis
Využite kvalitné služby za nízke ceny
• ŠTÚROVA 69
Modra (NÁMESTIE)
• VAJANSKÉHO 1
Modra (NEMOCNICA)
PONDELOK - PIATOK
8.00 - 13.30 a 14.00 - 17.30

Hravá hora

Jozef Trtol: „V hore je moje srdce, v lístí môj dych a duch...“

Holzhacker Haus alebo Dom drevorubačov nad kaplnkou sv. Márie Magdalény v Modre na Piesku, sa stal miestom uvedenia novej, 191-stranovej zbierky básní Jozefa Trtola. Rodený Kraľovan, autor už ôsmich literárnych diel, predstavil spoločne s priateľmi z klubu Melanchton svoju novú knihu na mieste známom ako sídlo OZ Potomkovia Huncokárov.

Slávnosť otvoril autorov priateľ a zároveň poslanec MsZ Modra Ján Juran, osobným laudáciom o knihe prispela poetka Ľubomíra Miháliková. Súčasťou popoludnia bolo čítanie úryvkov z novej zbierky, ktorého sa ujali Erika Grausová (manželka Jána Grausa, majiteľa usadlosti Holzhaucker Haus), priatelia Božena Uherčíková (poslankyňa MsZ), Jozef Šimeček a Ján Ponka Duban, ktorý prispel tiež hudobným programom. Kniha pozostáva z piatich častí, výtvarnú stránku tvoria vlatnoručné, autorom vytvorené linoryty. V závere slávnosti nechýbala autogramiáda autora.

FOTO: JANA KUCHTOVÁ, 2X

„Jozef Trtol je už zrelý básnik nášho kraja. Pozná horské chodníčky a lesné cestičky blízkeho okolia. Básnická zbierka Hravá hora predstavuje širokému publiku akúsi básnickú prechádzku krajom. Prostredie, kde človek prebýva a prežíva, rezonuje aj v tejto zbierke. Ide o pomerne rozsiahlu knižku. Pozostáva z piatich častí. Prvá má názov Letorasty a hrče, druhá Chotár a revír a majú niečo spoločné. Básnik obdivuje čistotu a krásu hôr. Chotárom, ktorý básnik dôverne pozná nás ďalej prevedie, básnické predstavy a farebnosť subjektívneho zážitku venuje konkrétnym miestam v pohorí, objavujú sa tu básne s názvom Harmónia, Zabité, Zámčisko, Medvedia skala, Čertov kopec atď. Tretiu časť autor zvláštnou intuíciou nazval Skamenelí a zdrevenelí. Štvrtá časť zbierky sa nazýva Huncokári. V nej, v pomerne skromnom zastúpení v porovnaní s ostatnými časťami, prináša žánrový obrázok ľudí, pradávno stotožnených s prostredím hory, kde žili v neľahkých podmienkach. Básne venuje ľuďom–drevorubačom a ich potomkom. Huncokárom venuje obdiv, aj krátku modlitbičku, ale nájdeme tu aj veselšie motívy. A poslednou časťou sú Poviestky z babkinej noše, z dedovej tanistry. Je zavŕšením a naplnením predstavy, čo hora pre nás znamená. Už v úvodných veršoch tejto záverečnej časti píše: Hora má v sebe hravosť, i utrpenie, život i smrť'“, vyznáva sa Ľubomíra Miháliková. **(jk)**

Spomienka a pocta Ľubomírovi Kellenbergerovi

Vo štvrtok 14. októbra sa konala vo výstavných priestoroch SNM–Múzea Ľudovíta Štúra vernisáž výstavy Spomienka a pocta výtvarníkovi Ľubomírovi Kellenbergerovi. Výstava je pre širokú verejnosť sprístupnená do 31. decembra 2021.

Kurátor výstavy PhDr. Bohumír Bachratý, CSc., okrem iného, uvádza: *„Ľ. Kellenberger kreslil už v detstve. Neskôr bol autorom cyklu Môj vínorodný kraj. Unikátom v slovenskom umení sú jeho kresby a grafiky z ciest po Vietname a Číne. Jeho výtvarný prejav bol vždy moderným realizmom. V jeho otvorenom rámci európskeho umenia 20. storočia bolo a je autorské, citlivé a sugestívne spojenie, súlad i dynamika, lyrika a expresia. Je to brilantná lineárna kresba. Cit pre veľký tvar a skladbu čiernych i farebných plôch. Silný kolorit a hudobný rytmus, ale aj nežné tóny lyrických motívov krajiny, prírody, ženských pôvabných tvárí i nokturna aktov, tichej a pokojnej meditácie Poézie okna noci a kontrastnej vitalite i radosti a rozprávačstve o oberačkách a zvoze vinohradníckej úrody na Poslednej lajtre. V kresbách ceruzou, perom, štetcom a tušom sú zastúpené mnohé osobnosti našej kultúry“.*

(red, mľš)

FOTO: ARCHÍV SNM–MĽŠ

Noc literatúry

Literárnu špacírku má Modra úspešne za sebou. Päť hostí v stredu večer 22. 9. čítalo na piatich miestach a vybrali si 5 zaujímavých kníh súčasnej literatúry. V Klube Za Oponou v KD Modra čítala Nina Rosa Solaris od Stanisława Lema, v Mestskej knižnici sa návštevníci započúvali do čítania knižného diela Pokus – Omyl od Anny Szabó T. v podaní Ľubomíry Mihálikovej a v susednom Múzeu keramickej plastiky znel

FOTO: JANA KUCHTOVÁ, 2X

hlas Veroniky Hajdučíkovej. Vybrala si úryvky z knihy Kjersti A. Skomsvold – Čím rýchlejšie kráčam, tým som menšia. Dve posledné miesta pre večerné čítanie boli rovnako v blízkosti KC Modra. V premietacej miestnosti Kina Mier čítala Miroslava Kišoňová Šeptuchy Aleny Sabuchovej a na štadióne FC Slovan Modra zastúpil pôvodne prizvaného hosťa Dada Nagya (pre chorobu sa nezúčastnil) herec Peter Kadlečík. V jeho podaní odznel príbeh Edgara Kereta: Porucha na kraji galaxie. V závere večera odohrala Nina Rosa koncert v novootvorenom Klube Za Oponou a všetci účastníci Noci literatúry 2021 sa mohli zapojiť aj do súťaže o zaujímavé ceny. **(jk)**

Prežite kombináciu piesne s poéziou

Projekt Hudba a poézia predstavuje koncept spočívajúci v kombinácii piesňovej tvorby a poézie. Väčšina vokálnych koncertov čelí dvom hlavným umeleckým problémom. Na jednej strane často bývajú príliš zamerané na osobnosť samotného vokálneho interpreta – jeho hlasový fond, techniku či herecké vlohy, pričom samotná hudba sa dostáva až na druhú koľaj. Intímny vzťah medzi hudbou a zhudobneným slovom, ktorý je pre skladateľa podstatný, nezastáva na takýchto koncertoch miesto, aké by si zaslúžil. Na strane druhej sa často nerealizuje základný predpoklad vnímania symbiózy hudby a slova. Pre plnohodnotný zážitok vnímania poetic-ko-hudobnej symbiózy je nevyhnutná úplná zrozumiteľnosť obsahu, skrz dobre sledovateľný pôvodný text s paralelným prekladom v bulletine.

FOTO: ARCHÍV IVANA KOSKU

Na koncerte sa prelínajú ucelené piesňové cykly (Schumann, Ravel, Suchoň) v podaní našej poprednej vokálnej interpretky Evy Šuškovej s citlivým výberom poetických textov dramaturgicky dopĺňajúcich a dotvárajúcich piesňový repertoár v interpretácii nášho špičkového recitátora Štefana Bučka. Na klavíri sprevádza Ivan Koska. Koncert sa uskutoční 30. 10. o 19.00 v nemeckom evanjelickom kostole.

(red, ts)

Snow film fest v modranskom kine

Najlepšie svetové zimné filmy zamieria v rámci filmového festivalu Snow film fest počas októbra až decembra do všetkých českých i slovenských regiónov. V modranskom kine Mier si ich budete môcť pozrieť v piatok 5. novembra. V aktuálnom ročníku na vás čaká 6 starostlivo vybraných filmov – finalistov zo zahraničných súťaží. Na svoje si prídu vyznávači extrémnych zážitkov, čerstvého prašanu aj milovníkov zimnej krajiny a silných ľudských príbehov.

Viac o festivale nájdete na webe www.kinomodra.sk. **(rz)**

FOTO: ARCHÍV SNOW FILM FEST

Dvojkoncert | 29. 10. | 19:00
Klub Za Oponou | Sokolská 8
Modra | Vstup 10 €

Kapacita koncertu je obmedzená.
Vstupenky si **rezervujte na kontakt@kcmodra.sk**

fond na podporu umenia
RÁDIO_FM

Z Novotvaru v Modre

6. ročník medzinárodného literárneho festivalu Novotvar 2021 tento rok opäť zavítal aj do Modry. Program prebiehal v bratislavskom Pistoryho paláci a v Kultúrnom dome Modra.

FOTO: MARTINA MLČUCHOVÁ

Festival predstavuje to najzaujímavejšie z aktuálnych trendov súčasnej domácej, európskej a svetovej literatúry prostredníctvom obľúbených čítačiek. Pestrú paletu podujatia dotvárajú koncerty, divadelné či tanečné predstavenia. V KD Modra bola predstavená tvorba Jany Juráňovej, Evy Maliti Fraňovej a medzinárodná antológia poézie Návrat z hviezd k jubileu Stanisława Lema. V rámci piateho setu to bola tvorba Yolandy Castaño zo Španielska a slovenských autoriek Zuzany Husárovej a Ivany Gibovej. Kino Mier bolo miestom diskusie s tvorcami filmu Komúna, ktorý bol v rámci festivalu premietaný. Z divadiel vystúpili Hortus Pomodorum (Suverín 2) a hudobnou lahôdkou bol koncert kapely Drť v novom Klube Za Oponou. Angažovanú kapelu tvorí zmes hudobníkov zo Slovenska a Maďarska. Autorom projektu je hudobný skladateľ a saxofonista Miroslav Tóth, známy aj vďaka spolupráci s Kronos Quartet. Do zoskupenia prizval aj speváka Michala Kaščáka. Počas celého času konania festivalu bola v rámci sprievodného programu inštalovaná výstava Siedmy deň autorky Petry Fornayovej.

Podujatie ako hlavný partner z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

(red)

Fats Jazz Band nahrávali v Modre

Špičkový slovenský swingový orchester Fats Jazz Band, ktorý precestoval celú Európu a účinkoval na najvýznamnejších jazzových festivaloch, oslavuje 10. výročie. Ako darček doprial svojim fanúšikom nový CD album a videoklip.

Orchester je známy svojou vytrvalosťou prinášať hudbu 20. až 40. rokov v autentickej podobe. Preto hrá kapela na historických dobových hudobných nástrojoch, ktoré nie je ľahké získať ani opraviť do takej podoby, aby sa na nich dalo hrať. Páni si dávajú na mieru šiť obleky podľa dobových strihov a dáma zbiera originálne prvorepublikové večerné róby. Aj v interpretácii čo najvernejšie sprostredkujú dobové frázovanie, zvuk či farbu nástrojov i hlasov spevákov. Za výsledkom cítiť roky detailného štúdia starých nahrávok a historických súvislostí, ktoré hudbu ovplyvňovali.

Orchester počas nútenej pracovnej pauzy kvôli lockdownu však nelenil a v Kultúrnom dome Modra nahral svoj siedmy album The World Is Waiting For The Sunrise. *„Nemožnosť naživo koncertovať na nás nevplývala vôbec dobre, tak sme sa museli do niečoho pustiť. Nahrávanie tohto albumu bolo pre nás veľkým svetlým bodom uprostred dosť depresívneho obdobia, akousi predzvesťou, že čoskoro opäť vyjde slnko a budeme môcť zase hrať pre ľudí hudbu, ktorú milujeme. Sme nesmierne vďační oddeleniu kultúry mesta Modry, ktoré nám vyšlo v ústrety. Ich prekrásny kultúrny dom zo začiatku 50. rokov nám akusticky dokonale vyhovoval“,* povedal kapelník Ladislav Fančovič.

Keďže je album vydaný k 10. výročiu orchestra, hudobníci na ňom ukázali všetok svoj „arzenál“: *„Do kulturáku sme priniesli aj basový saxofón, čembalo či náš úžasný Hammond organ z roku 1943 aj s originálnym reproduktorom. Málokto na Slovensku môže niekedy počuť ako sa hrá hot-jazz alebo swing na čembale, ale to už skúšali nadšenci v USA takmer pred sto rokmi. V skladbe Summit Ridge Drive je čembalo použité namiesto klavíra a Nineteen Ways Of Playing A Chorus je sólovou ukážkou šialene bláznivého boogie-woogie na čembale. Hammond organ sme zase použili v skladbách The Moon Is Low a The Jitterbug Waltz z repertoáru veľkého jazzmana, klaviristu a organistu Thomasa „Fats“ Wallera”,* dodal Fančovič.

(red, ts)

Umenie a nežná revolúcia

FOTO: ARCHÍV DAVIDA KOLLERA

Príďte s nami osláviť Deň boja za slobodu a demokraciu. Festival 89–Ty je po ročnej prestávke späť a prináša kvalitnú diskusiu, fantastický koncert známeho českého muzikanta Davida Kollera i premietaniu tematického filmu. Našim cieľom je priblížiť a osláviť princípy slobody, demokracie a humanizmu. Odkaz Novembra 1989 vnímame ako príležitosť diskutovať aj o súčasných kultúrnych a spoločensko-politických témach. Nadväzujeme na sériu diskusií, rozhovorov, premietaní a divadiel, ktoré v Modre už 5 rokov organizuje Artforum Pezinok a Kultúrne centrum, v spolupráci a s pomocou Michala Kaščáka. Za finančnú podporu projektu ďakujeme Mestu Modra. Podrobnejší program a informácie o predpredaji lístkov na koncert David Koller Band nájdete na www.kcmodra.sk.

Pre festival 89–Ty si rezervujte tieto termíny:

• *štvrtok 11. 11. o 19.00 h,* Marína Zavacká, Historický ústav SAV – Totalitné režimy slovenských dejín, prednáška a diskusia; Mestská knižnica, Kultúrny dom Modra.

• *utorok 16. 11. o 18.00 h,* Diskusia s Davidom Kollerom – Umenie a nežná revolúcia, rozhovor s našim hosťom, českým hudobníkom, skladateľom a kultúrnym aktivistom vedie Michal Kaščák. Malá sála, Kultúrny dom Modra.

• *utorok 16. 11. o 20.00 h,* koncert David Koller Band, Kultúrny dom Modra

• *streda 17. 11. o 19.30 h,* Filmová projekcia: Komúna (2020). Pozývame vás na slovenský dokumentárny film režiséra Jakuba Julényho venovaný zabudnutému životnému príbehu umelca, filozofa a politika Marcela Strýka premietnutý do osobných tragédií i víťazstiev predstaviteľov košického undergroundu. Kino Mier Modra. **(mk)**

November 89 si pripomenieme s historičkou Marínou Zavackou

Udalosti Novembra ’89 ako významného medzníka našich novodobých dejín si každoročne pripomíname diskusiou so zaujímavým hosťom. Tentokrát sme do knižnice pozvali historičku Marínu Zavackú, ktorá sa venuje najmä dejinám propagandy a iným zaujímavým témam. Na prednášku a diskusiu vás pozývame do Kultúrneho centra Modra 11. novembra o 19.00 h.

ZDROJ: SILNÉ REČI

FOTO: ARCHÍV MARÍNY ZAVACKEJ

Marína Zavacká je vedeckou pracovníčkou Historického ústavu SAV. Absolvovala históriu a filozofiu na Filozofickej fakulte UK v Bratislave a novodobé dejiny na Stredoeurópskej univerzite v Budapešti. Venuje sa dejinám propagandy a širšieho kontextu budovania režimových lojalít v 20. storočí, historickej analýze verejného diskurzu, vysokoškolskej didaktike histórie a prekladu odbornej literatúry z angličtiny. Svoj výskum orientuje najmä na obdobie nedemokratických režimov na území Slovenska. Je autorkou kníh Ľudácka prevýchova a Kto žije za ostnatým drôtom? Venuje sa tiež prekladateľskej činnosti, za ktorú získala ocenenie Literárneho fondu za odborný preklad.

Deň boja za slobodu a demokraciu si pripomenieme krátkou prednáškou Maríny Zavackej, ktorou vstúpime aj do totalitných režimov slovenských dejín. Spomenieme aj udalosti, ktoré súvisia s históriou ľudáckeho režime v Modre. Po prednáške bude nasledovať moderovaná diskusia. Podujatie pripravilo Kultúrne centrum Modra a je súčasťou festivalu November ’89-Ty.

Podujatie z verejných zdrojov finančne podporil Fond na podporu umenia. **R. KULIFAJOVÁ**

Silné reči

Silné reči – stand-up comedy show sú späť v Modre.

Ľudia, príbehy a hlavne smiech vás čaká v utorok 23. novembra o 19.00 hod. v Kultúrnom dome v Modre. Ďalšie informácie ohľadne vstupného a podmienok podujatia prinesie organizátor čoskoro.

Zabaví vás zostava Michael Szatmary, Gabo Žifčák, Joe Trendy a Marián Psár. **(zem)**

Kultúrne podujatia v novembri

5. 11. 2021 o 17. 30 h: Debaty o keramike, Pálffyovské tehly z Bratislavskej župy (F. Satko a Ľ. Satková), miesto: Múzeum slovenskej keramickej plastiky, organizátor: SNM–Múzeum Ľ. Štúra v Modre

6. 11., 20.00 – 1.00 h: Oldies Party, 80' 90's (režim OTP), príďte sa zabaviť v štýle rokov nedávnych. O dobrú náladu sa postará DJ Arnoštek. Dress code štýl 80' 90' rokov. Vstupné: 7 €, predpredaj a rezervácia stolov v kancelárii KC Modra, miesto: KD Modra, organizátor: KC Modra

11. 11., 19.00 h: Totalitné režimy slovenských dejín, (Festival 89–Ty), hosť historička Marína Zavacká, miesto: KD Modra, Mestská knižnica

16. 11., 18.00 h: Umenie a nežná revolúcia, (Festival 89–Ty), večerná diskusia s Davidom Kollerom, moderuje: Michal Kaščák, miesto: KD Modra

16. 11., 20.00 h: Koncert David Koller Band, (Festival 89–Ty), miesto: KD Modra

17. 11, 19.30 h: Komúna (2020), (Festival 89–Ty), slovenský dokument, miesto: Kino Mier Modra, organizátor: Artforum Pezinok a KC Modra

21. 11., 17.00 h: Čaj o piatej, nedeľné posedenie pri hudbe skupiny Jano, miesto: KD Modra, organizátor: JDS Modra

22. 11., 18.00 h: Prechádzky labyrintom literatúry, básnik Jozef Trtol porozpráva o svojej novej knihe Hravá hora, miesto: Musique club galerie, Štúrova 61, podujatie podporuje ECAV Modra, Klub nezávislých spisovateľov, Spoločnosť priateľov poézie, Pars Artem

23. 11., 19.00 h: Silné reči, stand–up comedy, miesto: KD Modra, organizátor: Silné reči

25. 11., 20.00 h: Klub Za Oponou – Katarzia, speváčka, textárka a hudobná producentka predstavuje generáciu počítačových začiatočníkov narodených okolo roku '89. Miesto: KD Modra, Klub Za Oponou, organizátor: KC Modra

26. 11., 16.30 h: Svätokatarínska ochutnávka mladých vín, (režim OTP), XXI. ročník tradičnej priateľskej koštovky, miesto: KD Modra, organizátori: Spolok Vincúr, www.vincur.sk

27. 11.: Zahrajte mi muzikanti, krajská súťaž sólistov spevákov, speváckych skupín, ľudových hudieb a sólistov inštrumentalistov detských folklórnych súborov, miesto: KD Modra, organizátor: Malokarpatské osvetové stredisko Modra

28. 11., 18.00 h: Adventný koncert, miesto: Nemecký evanjelický kostol v Modre, organizátor: KC Modra

28. 11., 5. 12., 12. 12., 19. 12., o 15.00 h: Svetlo pre Kráľovú, každú adv. nedeľu, zapaľovanie sviec na adventnom venci na Národnej ulici v Kráľovej, organizátori: občania Kráľovej.

Zmena programu vyhradená! **(kc)**

Mier KINO

PROGRAM KINA | NOVEMBER

WWW.KINOMODRA.SK

02.11. | UT | 19.30
PARALELNÉ MATKY
5€ | ŠPA 2021 | 120min | ČT | 15+

03.11. | STR | 19.30
QUO VADIS, AIDA? - filmklub K4
5€|3€ | HOL 2020 | 101min | ČT | 15+

04.11. | ŠTV | 19.30
THE DOORS: Live at the Bowl '68
10€ | VB 2021 | 92min | ČT | 12+

05.11. | PIA | 18.00 | 19.30
SNOW FILM FEST
5€ | festival outdoorového filmu

06.11. | SO | 17.00
KRÚDOVCI: NOVÝ VEK
5€ | USA 2020 | 95min | SD | MP

06.11. | SO | 19.30
ETERNALS
5€ | USA 2021 | 157min | ST | 12+

07.11. | NE | 17.00
RON MÁ CHYBU
5€ | USA 2021 | 98min | SD | MP

07.11. | NE | 19.30
KURZ MANŽELSKEJ TÚŽBY
5€ | ČR 2021 | 90min | OR | 12+

09.11. | UT | 19.30
THE MANY SAINTS OF NEWARK
5€ | USA 2021 | 120min | ST | 15+

10.11. | STR | 19.30
ADA - filmklub K4
5€|3€ | ISL 2020 | 106min | ČT | 12+

11.11. | ŠTV | 19.30 | 3D
VENOM 2: CARNAGE PRICHÁDZA
6€ | USA 2020 | 120min | ČD | 15+

12.11. | PIA | 19.30
NIE JE ČAS ZOMRIEŤ
5€ | VB,USA 2020 | 163min | ST | 15+

13.11. | SO | 17.00
100% VLK
5€ | AUS 2020 | 96min | SD | MP

13.11. | SO | 19.30 | 3D
DUNA
6€ | USA 2020 | 155min | ST | 12+

14.11. | NE | 17.00
LABKOVÁ PATROLA VO FILME
5€ | USA 2021 | 88min | SD | MP

14.11. | NE | 19.30
KAREL
5€ | ČR 2020 | 127min | OR | 12+

16.11. | UT | 19.30
SPRÁVA
5€ | SR 2020 | 94min | OR | 15+

17.11. | STR | 17.00
RODINA ADDAMSOVCOV 2
5€ | USA,VB 2021 | 90min | SD | MP

17.11. | STR | 19.30
KOMÚNA - filmklub K4
5€|3€ | SR,ČR 2021 | 85min | OR | 15+

18.11. | ŠTV | 19.30 | 3D
ETERNALS
6€ | USA 2021 | 157min | ST | 12+

19.11. | PIA | 19.30
KAREL
5€ | ČR 2020 | 127min | OR | 12+

20.11. | SO | 17.00
DIVOKÝ SPIRIT
5€ | USA 2021 | 90min | SD | 7+

20.11. | SO | 19.30
KROTITELIA DUCHOV: DEDIČSTVO
5€ | USA 2020 | 120min | ST | 12+

21.11. | NE | 17.00
BABY ŠÉF: RODINNÝ PODNIK
5€ | USA 2021 | 107min | SD | MP

21.11. | NE | 19.30
ŽELANIE PRE JEŽIŠKA
5€ | ČR 2021 | 109min | OR | 12+

23.11. | UT | 19.30
POSLEDNÁ NOC V SOHO
5€ | USA,VB 2021 | 110min | ST | 15+

24.11. | STR | 19.30
AKO SOM SA STALA PARTIZÁNKOU
5€ | SR,ČR 2021 | 90min | OR | 12+

25.11. | ŠTV | 19.30
FRANCÚZSKA DEPEŠA, LIBERTY, KANSAS EVENING SUN
5€ | USA,NEM 2021 | 90min | ST | 12+

26.11. | PIA | 19.30
KING RICHARD
5€ | USA 2021 | 138min | ST | 12+

27.11. | SO | 17.00
ENCANTO: ČAROVNÝ SVET
5€ | USA 2021 | 90min | SD | MP

27.11. | SO | 19.30
KLAN GUCCI
5€ | USA,KAN 2021 | 100min | ST | 15+

28.11. | NE | 17.00
RON MÁ CHYBU
5€ | USA 2021 | 98min | SD | MP

28.11. | NE | 19.30
KRYŠTOF
5€ | SR,ČR 2021 | 101min | OR | 12+

30.11. | UT | 19.30
POMPEJE - MESTO HRIECHU
6€ | TAL 2020 | 83min | ČT | 12+

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ. TEŠÍME SA NA VAŠU NÁVŠTEVU.

MIERMODRA

K4 - Filmklub K4, SD - slovenský dabing, ČD - český dabing, ST - slovenské titulky, ČT - české titulky, OR - originálna verzia, 12+ - odporúčaná prístupnosť.

Modernizáciu a digitalizáciu kina MIER finančne podporil Audiovizuálny fond. Uvádzanie filmov v kine MIER finančne podporuje Audiovizuálny fond.

AUDIOVIZUÁLNY FOND.SK

KINOMIERMODRA

MODRANSKÉ ZVESTI - mesačník vydáva Kultúrne centrum Modra, Sokolská 8, 900 01 Modra, IČO: 46 867597. Redaktor: Mgr. Jana Kuchtová, graf. úprava: Roman Benčurík. Redakčná rada: Miriam Fuňová, Zuzana Tichá, Naďa Kovárová, Vladimír Neuschl, Roman Benčurík. Adresa redakcie: Sokolská 8, 900 01 Modra, tel.: 0911 999 784, e-mail: zvesti@kcmodra.sk. Tlač: MEDIAL Net s.r.o. Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu externých materiálov. Príspevky od externých autorov sa nemusia zhodovať s názormi redakcie. Uzávierka čísla: 13. 10. 2021. Uzávierka nasledovného čísla: 10. 11. 2021. NEPREDAJNÉ! EV 449/08. ISSN1339-3251. www.modra.sk